

Broj: 01-50-4-986-19 /20
Sarajevo, 3. 12. 2020.

ČLANU

PRIVREMENOG ISTRAŽNOG POVJERENSTVA ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH ZA UTVRĐIVANJE STANJA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA BiH

**Damiru Arnautu, Zukanu Helezu, Mirjani Marinković-Lepić, Zlatanu Begiću, Almi Čolo,
Draganu Mektiću, Branislavu Borenoviću i Miri Pekić**

Na temelju članka 35. st. (1) i (2) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19 i 26/20), zaključka s 2. hitne sjednice Zastupničkog doma o osnivanju Privremenog istražnog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH za utvrđivanje stanja u pravosudnim institucijama BiH, održane 14. i 26. 6. 2019., i zaključka o potvrdi imenovanja članova Privremenog istražnog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH za utvrđivanje stanja u pravosudnim institucijama BiH, usvojenog na 8. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 15., 19. i 20. 5. 2020., sazivam **19. sjednicu Privremenog istražnog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH za utvrđivanje stanja u pravosudnim institucijama BiH (u daljnjem tekstu: Privremeno istražno povjerenstvo).**

Sjednica će biti održana **u ponedjeljak, 7. 12. 2020.**, u zgradi Parlamentarne skupštine BiH, u **dvorani I na drugom katu, s početkom u 14,15 sati.**

Za sjednicu predlažem sljedeći

DNEVNI RED

- Saslušanje svjedoka:
 - Dragomira Vukoje, sudije Suda BiH,
 - Nedeljka Tabakovića, sudija Osnovnog suda Brčko distrikta BiH,
- Tekuća pitanja.

Pozivamo Vas da sjednici obvezno budete nazočni.

U slučaju potrebe, možete kontaktirati tajnike Privremenog istražnog povjerenstva Igora Bajića ili Sonju Abdulovski na telefonski broj: 033 286 068 ili na e-adrese: igor.bajic@parlament.ba ili sonja.abdulovski@parlament.ba.

S poštovanjem,

**Predsjedatelj Privremenog istražnog povjerenstva
Damir Arnaut**

Dostaviti:

- naslovu
- a/a

Broj: 01-50-4-986-19/20

Sarajevo, 7. 12. 2020.

ZAPISNIK

19. sjednice Privremene istražne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH za utvrđivanje stanja u pravosudnim institucijama BiH

Sjednica Privremene istražne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH za utvrđivanje stanja u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija) održana je 7. 12. 2020, s početkom u 14.15 sati.

Sjednici su prisustvovali članovi Komisije: Damir Arnaut, Mirjana Marinković-Lepić, Branislav Borenović, Alma Čolo, Zlatan Begić, Mira Pekić i Zukan Helez.

Sjednici nije prisustvovao član Komisije, Dragan Mektić.

Sjednici su, također, prisustvovali: Zoran Žuža iz Sektora za odnose s javnošću i Teo Rogić iz Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma te predstavnici medija.

Komisija je jednoglasno usvojila sljedeći

DNEVNI RED

1. Saslušanje svjedoka pred Privremenom istražnom komisijom Dragomira Vukoje, sudije Suda BiH i član VSTV BiH;
2. Saslušanje svjedoka pred Privremenom istražnom komisijom Nedjeljka Tabakovića, sudija Osnovnog suda Brčko distrikta BiH;
3. Tekuća pitanja.

Ad. 1. Saslušanje svjedoka pred Privremenom istražnom komisijom Dragomira Vukoje, sudije Suda BiH

Komisija je saslušala svjedoka Dragomira Vukoju, sudiju Suda BiH i člana VSTV BiH, koji je u svom svjedočenju iznio svoje viđenje aktuelnog stanja u pravosudnim institucijama BiH, te naglasio da je u pravosudnim institucijama BiH neophodno izvršiti promjene i reforme koje, kako je rekao, ne mogu biti samo personalne, već institucionalne i sistemske, s ciljem da se dođe do efikasnog i nezavisnog pravosuđa.

Pozivajući se na preporuke Venecijanske komisije, založio se za formiranje Apelacionog suda BiH, što bi, kako je naveo, bila jedna od ključnih reformi za popravljavanje stanja u pravosudnim institucijama BiH.

Saslušanje svjedoka u cijelosti, sadržano je u neautoriziranom transkriptu tonskog zapisa sjednice koji je sastavni dio ovog zapisnika.

Ad.2. Saslušanje svjedoka pred Privremenom istražnom komisijom Nedjeljka Tabakovića, sudije Osnovnog suda Brčko distrikta BiH.

Nedjeljko Tabaković, sudija Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, tokom saslušanja i u odgovorima na pitanja članova Komisije, istakao je da smatra da je stanje u BiH pravosuđu katastrofalno i da tome doprinose brojne afere u kojima se, kao akteri, pojavljuju nosioci najvažnijih pravosudnih funkcija u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine.

Također je istakao da su potrebne temeljne promjene Zakona o VSTV-u BiH i da je potrebno propisati ograničenje trajanja mandata članovima VSTV-a BiH i predsjednicima sudova u Bosni i Hercegovini.

Sudija Tabaković izrazio je sumnju u funkcioniranje Sistema za automatsko upravljanje predmetima u sudovima (CMS) i upozorio na moguće zloupotrebe i manipulacije koje se odnose na navedeni sistem.

Po okončanju saslušanja svjedoka, Komisija je usvojila zaključak da se kompletan tonski zapis svjedočenja sudije Nedeljka Tabakovića dostavi Uredu disciplinskog tužioca na dalje postupanje, uzimajući u obzir da se dio tog svjedočenja odnosi na upotrebu CMS sistema.

Saslušanje svjedoka u cijelosti, sadržano je u neautoriziranom transkriptu tonskog zapisa sjednice, koji je sastavni dio ovog zapisnika.

Ad. 3. Tekuća pitanja

S obzirom da nije bilo materijala za razmatranje u okviru tekućih pitanja, sjednica Komisije završena je u 17 sati.

Sekretar
Privremene istražne komisije
Igor Bajić

Predsjedavajući
Privremene istražne komisije
Damir Arnaut

NEAUTORIZIRAN TRANSKRIPT
19. SJEDNICE PRIVREMENE ISTRAŽNE KOMISIJE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA UTVRĐIVANJE STANJA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA BiH
održane 07.12.2020. godine

PREDSJEDAVALAČI
DAMIR ARNAUT

Dobar dan, otvaram 19. sjednicu Privremene istražne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Imamo kvorum za rad i odlučivanje, obaviješten sam da će gospodin Borenović opravdano kasniti vrlo malo, a imamo opravdan izostanak gospodina Mektića.

Za današnju sjednicu predložen je dnevni red koji se sastoji od dvije tačke.

D n e v n i r e d

1. Saslušanje svjedoka pred Privremenom istražnom komisijom:
 - Dragomira Vukoje, sudije Suda BiH,
 - Nedeljka Tabakovića, sudija Osnovnog suda Brčko distrikta BiH.
2. Tekuća pitanja.

Konstatujem da je sudija Vukoje tu, dobar dan, hvala što ste se odazvali i hvala na saradnji koju ste time iskazali na, sa Privremenom istražnom komisijom.

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu.
Ima li prijedloga za izmjene i dopune dnevnog reda?

S obzirom da nema, u skladu sa Poslovníkom konstatujem da je dnevni red, kako je predložen, usvojen.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda,

Ad. 1. Saslušanje svjedoka

DAMIR ARNAUT

Prvi svjedok danas pred Privremenom istražnom komisijom je sudija Dragomir Vukoje, sudija Suda BiH.

Još jednom dobar dan i dobrodošli pred Istražnu komisiju.

DRAGOMIR VUKOJE

Dobar dan.

DAMIR ARNAUT

Hvala što ste se odazvali i u skladu sa ustaljenom praksom Privremene istražne komisije molim Vas da date uvodno obraćanje na temu kako je navedena u pozivu, dakle na temu koja se tiče opsega rada Privremene istražne komisije, to je stanje u pravosuđu Bosne i Hercegovine,

eventualno sa posebnim osvrtom na sposobnost, uzimajući u obzir da ste i član VSTV-a, na sposobnost ovog VSTV-a da odgovori izazovima sa kojim se BiH suočava na evropskom putu. Nakon toga, opet u skladu sa ustaljenom praksom, zamoliću Vas da odgovorite na pitanja članova istražne komisije koji budu imali potrebe za dodatnim pitanjima.

Hvala još jednom na dolasku i izvolite sudija Vukoje.

DRAGOMIR VUKOJE

Zahvaljujem predsjedavajući.

Možda evo uvodno ipak da kažem par riječi o meni, dakle ja sam doktro Dragomir Vukoje, sudija sam Suda BiH i od strane te institucije imenovan sam za člana Visokog sudskog i tužilačkoga savjeta BiH tamo 2016. godine, preciznije 04. februara, što znači da meni mandat ističe vrlo brzo za nekih mjesec dana, nešto jače. Ovaj, naglašavam poziciju gdje radim i gdje postupam u svojstvu člana Visokog sudskog i tužilačkog savjeta iz razloga što se nalazim u jednoj dualnoj ulozi, dakle jednim dijelom sam u Sudu radim redovno svoje polsove sudije, a onda idem u Savjet ili Vijeće kako hoćete, što nije baš uvijek jednostavno, olakšavajuća je okolnost što sam na istom spratu, to je i otežavajuća okolnost pa me više angažuju ovi iz raznih odjela Sekretarijata u okviru rada u raznim komisijama i s tim bi krenuo možda i sa jednim uvodom u pogledu mog angažovanja u Savjetu ili Vijeću.

Znam i to da kažem, možda i tu stvar, ja se trenutno nalazim na bolovanju, ali i cijeneći vaš zadatak, vaš posao i vaše napore da se pomogne u sređivanju stanja u pravosuđu, ja sam došao ovom prilikom da vam budem na raspolaganju ukoliko to mogu. Znam za percepciju javnosti što se tiče stanja u pravosuđu, s tim što ta percepcija nije jedinstvena, odma i to da kažemo, ona je različita kao što je i sve dosta složeno i različito u našem društvu bosanskohercegovačkom. Kad to kažem, ovaj, mislim da to ima svoje refleksije i na stanje u pravosuđu i ne može se to gledati izolovano i separatno. Tim niukoliko ne želim da prenebregnem odgovornost koju ima ovaj Visoki sudski i tužilački savjet za stanje u pravosuđu kao regulatorno tijelu, nezavisno, samostalno i koje je najpozvanije i to mu je zadatak i to mu je posao, međutim mislim da separatno gledanje, mislim da to nije baš najbolji put da se dođe do kvalitetnih rezultata. Ja neću bit od tih koji će možda kao neki moji prethodnici, koliko sam to djelimično ovako pretio u medijima, da budem izrazito kritički prema radu VSTS-a, mislim da to ne bi bilo korektno, na kraju nije ni tačno iz razloga što se prilično radi, bar kada je riječ o mojoj perspektivi koliko ja to vidim i dosta sam angažovan u radu u ovim raznim komisijama. Dakle, tim tijelima koja pomažu Vijeću prilikom donošenja odluke.

Primjera radi, ovaj, i to zahtjeva dosta vremena, dosta truda, evo kada je bilo imenovanje za sudije Općinskoga suda u Sarajevu, bilo je 70 kandidata, 74 precizno mislim da je bilo toliko, a to je istina najveći sud u državi, ali ima još sudova, dakle za svakoga kandidata treba tu intervju odvojiti 20 minuta, spremi itd. vjerujte to uopšte nije jednostavno, treba dosta vremena i treba dosta napora. Naravno, to je jedna od osnovnih funkcija rada Vijeća, a to je imenovanje sudija, odnosno tužilaca i stručnih saradnika ukoliko je riječ o Federaciji BiH, jer njih imenuje Vijeće. Istina bilo je tu jednoga zastoja, ovaj, u imenovanjima, ti su konkursi rapsisani prije godinu, prije dvije, ali zašto. To se ne može nikako pripisati nekoj proizvoljnosti nego jednoj činjenici da smo bili angažovani izuzetno ozbiljno i vrlo seriozno u radu, ovaj, koji su slijedili iz ... preporuka, dakle u radu pripremanja određenih akata koji se odnose na ocjenu sudija i tužilaca, to je jedan izuzetno obiman posao, koliko je on uspješan to je jedno drugo pitanje, ovaj, ali je stvarno zaista tu uloženi jedan veliki trud. Dakle, to nije naša ideja, vi to dobro znate, ovaj, već su tu dosta bili uključeni i međunarodni eksperti, ovaj, koji su došli da

pomognu BiH u smislu vladavine prava i izgradnju pravosudnih kapaciteta na pravi način. Dakle, to je bio razlog, jer je opšta preporuka bila iz Evrope, je li, pojednostavljeno da kažem, da sve, svi nosioci pravosudnih funkcija moraju bit podložni, odnosno moraju pristupiti provjere kvaliteta i znanja i svih drugih parametara koji su neophodni za jednog nosioca pravosudne funkcije, da on to vrši na dostojan i kvalitetan način. Naravno, tu je bilo određenih problema, ovaj, od strane kolega iz Suda BiH, dakle Suda čiji sam i ja član, i to je taj problem što sam govorio, evo malo o ovoj jednoj dualnoj ulozi, dakle ja predstavljam kompletnu instituciju pravosuđa u čitavoj državi, a ne samo moj sud, dakle i moj sud, a i kao dio cjelokupnoga pravosuđa. To nije uvijek nailazilo na određno razumijevanje, naime po Zakonu o Sudu BiH sudije tog Suda ne podliježu toj ocjeni i tu je bilo izvjesnih nerazumijevanja, izvjesne, tako da kažem, razmimoilaženja u odnosu na ono što je bio zadatak u Vijeću i tu je došlo do određenih zastoja, ovaj, a nadam se da će se i to rješavati. Što opet upućuje i kada se pristupa reformama i određenim projektima da to treba uvijek imati u vidu i domaću legislativu kako je to propisano, tako da tu ne bude jedne diskrepance, ovaj, odnosno razmimoilaženja ili čak sukoba. Dakle, o toj strani bih toliko rekao.

E sada što se tiče svih ovih subjektivnih viđenja itd. nažalost i od kolega iz pravosuđa, mislim da je opet pomalo to jednostran pristup tih kolega koji se manje-više već duže vremena pojavljuju u medijima, ja lično, ja imam vokaciju sudije, možda malo sudije staroga kova, ali mislim da sam itekako u korespondenciji sa ovim vremenom i zahtjevima ovoga vremena. Hoću da kažem previše su možda kritički, a ja bi ih pitao gdje je njihova samokritika, je li, tako da možda malo starinski izraz, ali tako je.

DAMIR ARNAUT

Mogu Vas pitati ...sudija Vukoje, da Vas pitam nešto.

DRAGOMIR VUKOJE

Izvolite.

DAMIR ARNAUT

Da Vas pitam s obzirom da ulazite u tu sad temu, je li

DRAGOMIR VUKOJE

Pretpostavljam da vas to interesuje, pa zato kažem.

DAMIR ARNAUT

I naravno, samo ako možete onda i ovo odgovoriti – Je li VSTV prošle godine donio odluku da niti jedan član Vijeća, te niti jedan sudija i tužilac neće učestvovati u radu ove istražne komisije?

DRAGOMIR VUKOJE

Mislim da je bilo tako, ovaj, da je koliko sam, koliko se sjećam da je bila ta odluka.

DAMIR ARNAUT

I jeste Vi glasali za tu odluku, jeste podržali tu odluku, jeste bili suzdržani, jeste bili protiv?

DRAGOMIR VUKOJE

Pa vjerovatno jesam u tom momentu, međutim odma da Vam kažem, moram Vas dopuniti, znate.

DAMIR ARNAUT

Ne, ne, pa ne možete me dopuniti pitam pitanje, nisam ništa konstatovao, znači ja Vas pitam pitanje, ne možete dopuniti moja pitanja, to već ne bi bilo ok.

DRAGOMIR VUKOJE

Jeste, jeste, ali možda treba objašnjenje dati ...

DAMIR ARNAUT

Pa evo, pitaću

DRAGOMIR VUKOJE

Izvolite.

DAMIR ARNAUT

Koje je obrazloženje bilo, s obzirom da smo u medijima mogli čuti, da ne postoji ustavni i zakonski osnov za djelovanje ove komisije, godinu dana kasnije svi znamo da je to bilo potpuno pogrešno razmišljanje i sad mene samo zaista interesuje koje je zvanično obrazloženje VSTV-a kao tijela i na kraju krajeva evo konkretno da Vas pitam, s obzirom da ste Vi glasali za tu odluku, šta Vas je ponukalo da podržite takav stav?

DRAGOMIR VUKOJE

Zato sam rekao, ovaj, predsjedavajući da dam jedno pojašnjenje. Vi ste rekli lijepo u to vrijeme, u to vrijeme se zaista tako činilo i učinilo se da je to na neki način udar na samostalnost, ovako više pričam po sjećanju, nemojte me držati za riječ, ovaj, s obzirom na naše tijelo onako što je zakon dao tu poziciju VSTS-a, dakle da bude samostalan, da bude nezavisno, je li, tako. Međutim, u tom momentu vjerovatno se nije mogla dovoljno i sagledati ukupno to stanje i ozbiljnost jedne situacije takve i to je bio razlog, koliko se sjećam, eto to je to.

DAMIR ARNAUT

Da VSTV nije dovoljno sagledao šta ozbiljnost situacije ili Zakon o parlamentarnom nadzoru ili šta konkretno nije dovoljno sagledano?

DRAGOMIR VUKOJE

Znate šta, ovaj, morate razumjeti, mislim taj izraz nadzor je malo ovako diskutabilan. On je tu, on postoji i ja to poštujem, ja sam legalista i to prihvatam, međutim ja sam sudija i vrlo je tu nezgodno sad da sudija ima nadzor, znate. Ovaj, govorio sam o mojoj dualnoj ulozi, ja uvijek malo razmišljam iz perspektive sudije, ne dozvoljavam da niko ima nadzor, jedino ono što me obavezuje je zakon, to morate razumjeti i svakog sudiju i svakoga tužioca. Dakle, ja sam sudija skoro 30 godina, radim isključivo u krivičnopravnoj materiji, na izuzetno teškim i složenim predmetima od početka, da vam to ne pričam, ovaj i to govorim iz jednoga jakoga

ubjeđenja. Dakle, ja mogu govoriti u svoje ime, molim vas, nikada nisam apsolutno pokleknuo pred bilo kakvim izazovima, ma koje vrste bilo, niti medijskim, niti drugim, samo radim po zakonu. A i ova, i ovo ću vam kazati, ovaj, ako je riječ o tome, mislim da se sve vrti tu oko jedne medijske percepcije. Ja sam neki dan objavio, ovaj, kolege su bile zauzete pa sam sam objavio jednu presudu i osudio sam čovjeka, odnosno osudili na 16 godina zatvora zbog krivičnoga djela zločini protiv čovječnosti. To medijski maltene da je prošlo nezapaženo, dakle u prvom stepenu je dobio 8 godina, Drugostepeno vijeće, a ja sam u tome vijeću već 15 godina, je izvršilo jednu drukčiju ocjenu dokaza, naravno ukinulo je prvostepenu presudu, samo provelo postupak, nemamo mogućnost da vraćamo nazad bar što se tiče Suda BiH, i našli smo da je on odgovoran i po nekoj tačci optužnice za koje je bio oslobođen. Dakle, mi smo to uradili, izrekli jednu kaznu koja baš nije ni niska, odnosno nije mala kako se to kaže, međutim, ovaj, da vam kažem to je prošlo, jer to trenutno nije mejnstrim, ono što bi se reklo, ovaj, javnosti, je li.

DAMIR ARNAUT

Dobro, ali sada u VSTV-u koje mišljenje vlada oko saradnje, oko komisije, VSTV kao tijelo se odmakao, dakle, od toga što je usvojio u

DRAGOMIR VUKOJE

Da, apsolutno jeste.

DAMIR ARNAUT

to, to je.

DRAGOMIR VUKOJE

Jeste, jeste.

DAMIR ARNAUT

Nastavite, hvala Vam.

DRAGOMIR VUKOJE

Ma dobro treba nekada kažem, ovaj, znate ono što vam se u jedan momenat učini ovako, kasnije malo kroz neko promišljanje, kroz ako hoćete i evolutivno neko gledanje dođe se do jednoga kvalitetnijega sagledavanja.

Dakle, ono što sam htio da kažem, to je da nije baš da se ne radi u VSTS-u, radi se dosta, da li su te odluke uvijek nailaze na dovoljno razumijevanja u javnosti to je sada druga stvar, je li. I ovo što se tiče kolega i o tome sam nešto govorio, znate ima dosta, ima jedan izraz, to je relativno novi izraz samoporicanje, ovaj, toga ima dosta i ko je najviši kritičar, bolje rečeno kritizer rada Vijeća su ljudi koji su bili ili kreatori ovoga sistema ili koji su aktivno učestvovali, učestvuju i danas, možda imaju neku vodeću ulogu često u donošenju odluka u Savjetu. To je nešto što, po meni, zaista i naravno to se kasnije reflektuje, kaže se da treba čitav Savjet da da kolektivnu ostavku. Prvo, to je jedan izraz koji je pomalo neprimjeren ovome vremenu i demokratskom društvu koje preferira postojanje individualne, a ne kolektivne odgovornosti. Kolektivna odgovornost, po meni, pripada nekakvim drugim vremenima, ovaj, koja su eto, ovaj, trebali ostati iza nas.

Ovo što sam do sada čuo izlaganja, uglavnom to je ostalo na jednoj fenomenološkoj ravni, konstatuju se problemi, te probleme mi možemo vidjeti, ali je pitanje kako to sistemski,

kako sistemski unaprijediti. Dakle, ne ostati na personalnom nivou, ne valja ovaj, ne valja onaj, nećemo daleko otići, treba sistemski tu da se nešto promijeni, da pravosuđe bude efikasnije, prije svega to, a to nije baš jednostavno jel', bar ja ne vidim to i nekako, ajde ako je riječ o toj percepciji medijskoj itd. činjenica da je, da rad ljudi u pravosuđu ostaje u sjeni, a vjerujem da je to najveći dio, da su čestiti ljudi, da su profesionalci i da su poštenu ljudi, najveći dio, ali nekako sve to ostaje u sferi afera. Ja pripadam onim ljudima koji izbjegavaju da uopšte čitaju novine, ne pratim previše medije izuzev ovako udarnih tih pet, deset minuta iz razloga opet što sam sudija, da ne bi ja došao volens – nolens pod nekakve predrasude, to ga se opasno moram čuvati, jer kao sudija moram se maksimalno depersonalizovati i u tom smislu bi možda rekao, ako je riječ o ovim mlađim kolegama, naravno uvijek to treba poštovati, oni imaju puno energije, puno snage, puno volje, ambicije, ali možda treba da prođu kroz jedan proces sazrijevanja i generalno ljudi, to je ona sada subjektivna strana nas nosilaca ovih pravosudnih funkcija, mislim da, da li se to može postići ovim edukacijama nisam baš uvijek siguran, evo ja sam prošao sigurno jedno 150 edukacija u zadnjih 20 godina, ovaj, to je na raznim tim nivoima, ovaj, prolaze i oni, to su obavezne te edukacije, ovaj, najmanje tri dana svaki sudija, tužilac, koliko se sjećam, mora proći kroz to. E sad, da li je pravi izbor tema toga mislim da bi se tu trebalo dosta poraditi i uzeti iskustva iz ovih razvijenih demokratskih zapadnih društava.

DAMIR ARNAUT

Oprostite, mislite za članstvo u Vijeću ili za napredovanje u, generalno u karijeri?

DRAGOMIR VUKOJE

Ma generalno za napredovanje u karijeri, mislim na sudijski i tužilački sastav, tako da. Dakle, ja sam čitao i Pribeove izvještaje, naravno, ovaj, sve to stoji, ja nemam apsolutno nijedan razlog tu da tome što je rečeno u tom izvještaju da oponiram, na kraju je moj interes, pošto sam više i pri kraju profesionalne karijere, zaista da pravosuđe stane na noge u pravom smislu kako to treba. Međutim, moram vam kazati, vi ste ozbiljni ljudi i nastojim sebi tako percipirati, da ne može se baš to fragmentirano gledati, mora doći i ukupno društvo jednom preustroju i samoga društva i društvene svijesti i mnogo čega, izgradnja ljudi.

Ja sam neki dan, evo rekao sam da ne pratim te medije, nego uzeo sam, ne znam, pogledao sam te portale malo šta pišu, pa to je frampatno, pa to je strašno, tolika količina mržnje, tolika količina destrukcije, autodestrukcije, to je nevjerovatno, e sad lijepo je bilo reći da je to jedan mali dio, ne znam ja je li mali ili veliki, niti ja imam te nekakve kvantifikacione instrumente da to tako cijenim, to nije moje, to je više za sociologe, to je za ove, ne znam ni ja, socijalne psihologe itd. itd. ali to je stvarno strašno. Naravno, tu je i odgovornost, kažem, svih ljudi koji su u tim, na čelu te institucije, uključujući i pravosudnih institucija, pa eto i VSTS-a. Ali prosto imam utisak, evo sad pričam kao građanin ne ni kao član Vijeća itd. prosto da se ljudi raduju kada čuju neku lošu vijest, što opet dovodi do nekakvih katastrofalnih zaključaka i u tom ambijentu mislim da nije jednostavno bilo šta sprovoditi ovako na nekakav revolucionaran način, a pravosuđe po sebi, po definiciji treba da učvrsti red i pravni poredak, znate, a ne da ga destruiše. Hoću da kažem u svim stvarima, pa i u ovome treba naći jednu mjeru, treba naći jedan balans. Eto tako, ne znam šta bi vam više rekao iz ovih opštih zapažanja.

DAMIR ARNAUT

Hvala Vam, sudija i hvala još jednom što ste se odazvali pozivu na saradnju sa komisijom.

Evo u skladu s našom praksom otvaram raspravu i kolega Begić se javio.

Izvolite kolega Begiću.

ZLATAN BEGIĆ

Pretpostavljam da ovo treba uključiti radi zapisnika, je li tako?

DAMIR ARNAUT

Tako je, tako je.

ZLATAN BEGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, predstavnici medija, ja sam prof. dr. Zlatan Begić inače profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Tuzli.

Ja bi se na prvom mjestu zahvalio našem današnjem sugovorniku .../nije uključen mikrofon/ ... budući da imamobaveze, pa ću morati napustiti današnju sjednicu, pa sam se ... javio... izvinjavam se damama na prvom mjestu ... ali nema veze. Međutim, neki slučajevi sa kojima sam se ja lično suočavao, a koji se masovno primjenjuju u oblasti stečajnih postupaka, u oblasti zataškavanja određenih slučajeva, pa čak i slučajevi koji idu dotle da postoji zastara krivičnog gonjenja ukoliko ste, recimo, sami sebi dali da ste redovni profesor, iako ne ispunjavate uslove za to i potpisali tu odluku. To je isto kao kad bi neko falsifikovao diplomu medicinskog fakulteta i specijalizacije iz oblasti ginekologije, sve to sakrio pet, šest godina, koliki je već zastarni rok i onda otvorio ordinaciju i počeo da pregleda i porađa žene. Dakle, ima dramatičnih slučajeva, dramatičnih slučajeva pogotovo na nižim nivoima, na kantonalnim nivoima koji graniče sa domenom nevjerovatnog. Naravno, ima veliki dio ljudi koji profesionalno i odgovorno rade svoj posao.

Ono što mene interesuje i tu bi Vam postavio to pitanje, a evo referiram se nakako na zakonodavnu granu vlasti – Da li bi bilo u redu, pitanje je za sve, da nas 42 u oktobru 2022. godine se zaključamo u ovu salu tamo i da ponovo jedni druge izaberemo? Ili mi treba da idemo na sud javnosti i sud građana da oni daju sud o tome da li smo mi ove četiri godine radili kako treba ili nismo radili kako treba, ustvari moj je stav da se politika ni u kom slučaju ne smije miješati u izbor nosilaca pravosudnih funkcija. To mora biti nešto što je stav struke, ali s druge strane kao protivteža, kao protivteža mora postojati razrađen mehanizam institucionalne odgovornosti. Vi i sami jako dobro znate, kao doktor pravnih nauka, da princip podjele vlasti ne znači odvajanje tri vlasti u tri potpuno nezavisne grane koje nemaju nikakvog doticaja, nego sistem kočnica, ravnoteža, međusobnog nadzora. Nadzor ne znači kontrolu, nadzor ne znači kontrolu i to je u svim demokratskim zemljama tako. Dakle, institucionalni mehanizmi koji bi bili u rukama zakonodavne vlasti gdje bi se eventualno mogla utvrditi, objektivno utvrditi odgovornost nosilaca pravosudnih funkcija u slučajevima kakvi jesu. Drugim riječima da li smatrate da ovakav sistem kako je on postavljen, za što ja duboko smatram da je ovo jedan eksperiment međunarodne zajednice koji se desio ovdje, postavljanjem stvari na ovakav način, ima tu i dobrih stvari, a to je da struka bira struku s tim se slažem, ali znate kako unutar jedne porodice kad jedni drugima odgovaramo za nešto, onda tu nema ni efektivne sankcije – da li smatrate da treba uvesti mehanizme, naravno potpuno objektivizirane, to mogu biti i stručne komisije, miješane komisije gdje bi većinu imali, recimo, predstavnici, ljudi, predstavnici iz opozicije, iz struke, iz akademske zajednice, gdje bi se eventualno takva odluka morala donijeti dvotrećinskom ili tročetvrtinskom većinom da se neko razriješi svoje funkcije ako je već ne obavlja kako treba? Drugim riječima, ako jedna grana vlasti propusti svoj zadatak, a čini mi se da je VSTV propustio mnogo prilika da osigura ili sačuva svoj integritet, da u tom slučaju može

da reaguje druga grana vlasti, u ovom slučaju zakonodavna kao predstavnik narodnog suvereniteta.

Hvala Vam i na Vašem odzivu i na odgovoru.

DRAGOMIR VUKOJE

Zahvaljujem.

Dakle, ja bi se složio sa Vama i zaista imam jedan uvijek afinitet za ljude koji dolaze iz akademske zajednice, predstavnike, jer oni na neki način, oni otvaraju šire vidike u kom pravcu treba društvo da se kreće, ali i profesionalna zajednica, određeni segmenti profesionalne zajednice.

Ovo što se tiče podjele vlasti, pa ne znam baš je li sudska vlast baš doslovice vlast, ovaj, dakle ona nema ni budžet svoj, nema ni mogućnost neke neposredne prinude itd. što je supstanca vlasti kad se gleda tako. Ali u redu, ovaj, teoretski gledano da i znam to, naravno svako demokratsko društvo leži na tom principu balansa vlasti kroz uzajamnu kontrolu, dakle sve je to i poznato i nema razloga tome na bilo koji način, niti ja to mogu, je li, da se s tim konfrotiram ili da to dovodim u pitanje. E sada u pogledu te odgovornosti, povlačenja na odgovornost to je jedno prilično delikatno područje ... složiti s tim, gdje onda taj princip može biti ugrožen, ali ja sam iskreno više, ako je to tako, ako su bar nominalno ravnopravni kao nosioci vlasti u sklopu toga tria sa vlasti podjele u društvu, ja sam više možda za nekakav format dijaloga, dakle uspostavljanje jednog dijaloškoga formata gdje će svako sa svoje strane vidjeti svoje probleme kako iz svoga ugla, da se dođe do nekoga rješenja. Mislim da je to bliže jednom demokratskom principu, a ne pozivanje sada na odgovornosti, ali nemojte misliti baš da i u okviru ovoga VSTS-a i te disciplinske komisije, pa mnogi nosioci pravosudnih funkcija su, mislim mnogi kažem kolokvijalno ili su razriješeni od dužnosti i ja sam evo bio i član sam i sada ovih drugostepenih disciplinskih komisija, uključujući i predsjednike sudova, ovaj, ili su odgovarali disciplinski, imamo prilično tih postupaka. Ali to je sada u jasnosti ili sada jednostavno mediji to izaberu ko je interesantniji itd. to je jedno drugo pitanje, ali mislim da je, ajde malo pričam skokovito, izvinjavam se. Dakle, nosioci pravosudnih funkcija, zakon je moćan instrument koji je dat u ruke da se obračunavaju sa raznim društvenim prestupima, sa dakle, sa organizovanim kriminalom, sa kriminalom itd. itd. Međutim, imam utisak možda baš zbog ove nezrelosti pojedinih nosioca pravosudnih funkcija, o čemu pričam, da oni koriste te instrumente, da li radi karijerističkih razloga, da li razloga surevnjivosti, sujeta, frustracija, ja ne znam, dakle ja ovo pričam o dojmju, o mom dojmju, za međusobne obračune. Što, ja ne znam da li je to neko uočio, ali tu stranu problema, evo ja čini mi se da sam to vidio u protekli nekakav period i to je jedna ozbiljna slabost

DAMIR ARNAUT

Možete li samo precizirati, molim Vas, radi komisije i javnosti.

DRAGOMIR VUKOJE

Da.

DAMIR ARNAUT

Uočili ste da nosioci pravosudnih funkcija koriste svoju moć za međusobne obračune.

DRAGOMIR VUKOJE

Da, u nekom dijelu normalno, ne može on ...

DAMIR ARNAUT

Je li to opća pojava ili se može

DRAGOMIR VUKOJE

Pa ne bi rekao da je opšta pojava, ali

DAMIR ARNAUT

Ne, ne, ne mislim u smislu svih ili velika većina, nego može li se konkretizovati za neku instituciju ili je ima svuda prisutne?

DRAGOMIR VUKOJE

Ma da Vam kažem, ja sam kao, mislim, dobro vaspitan čovjek izbjegavam ad hominem pričati.

DAMIR ARNAUT

Ne, ne, ni slučajno ...

/pričaju istovremeno, ne razumije se/

DAMIR ARNAUT

Pitam jeste li uočili pojavu u, generalno

DRAGOMIR VUKOJE

Ali pojava kao takva postoji, to je po mojem, po mom viđenju to postoji.

DAMIR ARNAUT

Ne nužno u jednoj nekoj instituciji, nego je ona prisutna, uopće prisutna u pravosudnim institucijama u BiH, to Vas pitam, dakle.

DRAGOMIR VUKOJE

Pa mislim, mislim da je ona prisutna, znači, tako da, a to je ovo u kontekstu izgradnja ljudi, opet da Vam kažem, ovaj, to uopšte nije jednostavno, evo to je malo sada i akademska zajednica na neki način, je li, i oko tih kadrova itd. Ovaj, evo nedavno ovdje je bilo jedno svjedočenje i rečeno je - VSTS je otuđeni centar moći. To ovako stvarno zvuči onako efektno, što bi se reklo, i to je jedan ovako izraz jedne sintagme iz nekih ranijih vremena, ovaj, koliko se dobro sjećam, imam više dovoljno godina, ovaj, ali sad bi ja postavio pitanje, pa dobro ... taj kolega, gospodin, nije važno - što to nije rekao dan prije nego što je imenovan? Znate, ne možemo biti i to je sad problem ... to je što smo homodupleksi itd. kako tu da izgradimo ljude, razumijete o čemu vam pričam, ali dobro to je sada za neke druge tribine itd. ali ja to samo navodim kao jedan proble, dakle, koliko su ljudi izgrađeni, koliko su zreli da nose odgovornost neke funkcije. Naravno, ja sada, pošto sam i ja bio uključen, je li, kao član Vijeća u tih zadnjih četiri godine u imenovanje tih nosilaca pravosudnih funkcija, sad to je možda jedan drugi problem, iskreno da vam kažem. Dakle, obavi se, imamo na raspolaganju, ako je baš nosioci čelnih funkcija, 45 minuta razgovora, dakle oni prezentuju taj svoj program, pa onda odgovaraju na pitanja, evo kao što i ja odgovaram na vaša pitanja, da li je moguće baš za tako kratko vrijeme, ti programi su korektno napisani, mislim, tu nema, tu čovjek šta nešto da kaže vele,

ni se može nešto biti velekreativan, ovaj, ako je riječ o radu u tim pravosudnim institucijama one su takve kakve su, limitirane su zakonom i nadležnosti i sve to skupa i to je manje-više stereotipno. I sada u to kratko vrijeme ili ukoliko je riječ o običnim, mislim pod navodima, koji, izvinjavam se na izrazu obični, nego nosiocima pravosudnih funkcija koji nisu ovi čelni, ovaj, to je prilično kratko vrijeme da se može sagledati baš ličnost u punom kapacitetu. E onda vrijeme kad protekne onda malo to, imate jednu drugu vizuru te ličnosti.

DAMIR ARNAUT

Hvala Vam.
Gospodine Borenoviću, izvolite.

ZLATAN BEGIĆ

Hvala na odgovoru.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Ja se izvinjavam zato što sam ... čovjek nikad ne može planirati, ali sam čuo onaj dio kada ste govorili o nečemu što je svima jasno, da pravosuđe treba biti efikasnije, tu se svi slažemo i govorili ste, spomenuli ste jednu riječ, koja je dominantna u ovom našem području, u ovoj našoj zemlji, u ovom našem ambijentu i sveprisutna „predrasuda“. Svi mi živimo sa određenim predrasudama, jedini način, a povezano je sa ovim i što smo govorili, ovo vezano za efikasnost pravosuđa, jedini način da razbijamo i predrasude, da se borimo protiv predrasuda je da budemo, naravno, i u svom poslu efikasniji i da radimo svoj posao odgovorno, jer će biti manje predrasuda, jer ćemo imati određeni epilog, u ovom slučaju sudski, pravosudni epilog, pa će biti neko kriv, neko neće biti kriv, ali stalno živjeti u vakumu gdje se stvara ambijent sa puno predrasuda, gdje je svako i tužilac i sudija ne treba da čudi zato što nemamo odgovor na brojna pitanja. Ja ne znam da li ste imali priliku da vidite taj godišnji izvještaj koji je radio OSCE vezano za odgovor pravosuđa na korupciju, koji ima jedan vrlo interesantan naslov – sindrom nekažnjivosti. Ja bi ga nazvao i sindrom nezamjeranja ili sindrom nečinjenja, upravo povezano sa ovim što ste Vi govorili i ... vrlo interesantni su određeni pokazatelji, koji govore o efikasnosti, tj. produktivnosti pravosudnog sistema u BiH, gdje je nevjerovatno da mi imamo situaciju da u 2019. godini po pitanju te visoke i srednje korupcije, kako vi to ocjenjujete u pravosuđu, je bilo, nije bila niti jedna potvrđena optužnica od strane velikog ili najvećeg broja tužilaštava u ovoj zemlji, a i oni koji su imali jednu ili dvije to je minorno. Nevjerovatno je da Tužilaštvo BiH ima nula, znači nula potvrđenih optužnica po pitanju korpcije sa 58 zaposelnih tužilaca. Okružno javno tužilaštvo Republike Srpske takođe nula, Banja Luka sve, većina tužilaštava zaista nula, kantonalno tužilaštvo, Zapadnohercegovačkog kantona, generalno i sva ova tužilaštva koja imaju jedan, dva, to je zaista minoran i toliko neefikasan rad o kojima mi govorimo, jer svi znamo da u suštini sve je u rukama tužilaca, jer oni odlučuju i donose određenu odluku da li će prema sudovima ići sa adekvatnom optužnicom ili ne, da bi slučaj uopšte mogao doći do vas kao sudije. Šta po tom pitanju uraditi? Da li je rješenje jednostavno dati neku i vremensku dimenziju kada je u pitanju evo rad i istražne radnje i eventualno podizanje određenih optužnica po pitanju određenog krivičnog djela ili ostaviti da to tako bude u nedogled i da imamo situaciju da s pravom stvaramo predrasude da neko drži predmete u ladici. Nemojte, mislite, pazite to s pravom ljudi postavljaju onda pitanje kako je moguće da dvije ili tri ili pet ili sedam ili osam godina jedno teško krivično djelo ne može da dođe ni do suda.

I druga stvar koju želim da vas pitam, u izvještaju je vrlo precizno navedeno, da svjesni činjenice da je povjerenje u pravosuđe na jako niskom nivou, bez obzira kakva god kvalifikacija dolazila sa druge strane pravosuđa povjerenje je na izuzetno niskom nivou i preporuka je ovdje jedna od mjera koja može vratiti povjerenje u pravosuđe, jer za mene je vrlo interesantna, po prvi put jasno izrečena i tiče se i ljudi koji su možda veza između pravosuđa i građana, ljudi koji dolaze iz medija, gdje se vrlo eksplicitno kaže da se, da treba težiti podsticanju nezavisnog istraživačkog novinarstva i uloge civilnog društva u porpitivanju rada pravosuđa. Što se uvijek od strane nosilaca pravosudnih institucija traži, govori kao izgovor, nemojte vi nas pitati, mi smo nezavisni, mi ne možemo da dajemo odgovore na određene stvari. I druga konstatacija koja je ovdje takođe eksplicitna, da VSTV, ja govorim o egzaktnim pokazateljima i činjenicama, VSTV, tužilaštva i sudovi, pazite, trebaju javnosti omogućiti pristup smislenim i detaljnim informacijama o istragama, krivičnom gonjenju i presuđivanju predmeta, pogotovo onih koji su od posebnog značaja za javni interes. Što do das nije bio slučaj. U suštini ono što je javni interes se pokušavalo stalno od strane upravo pravosuđa ili pravosudnih institucija karakterisati kao da, znate, proces je u toku, pa mi ne možemo da damo određenu smislenu ili detaljnu informaciju. Šta mislite o tome da ipak javnost treba da bude više upoznata, pa kako se ovdje kaže i o određenim istražnim radnjama, o presuđenim predmetima, o krivičnom gonjenju kada su u pitanju neke stvari ili krivična djela koja su od izuzetnog interesa za javnost ove zemlje? Vi znate dominantno da smo mi mnogo puta svjedoci bili da imamo nekoliko slučajeva koji su zato što su ljudi bili uporni, oni koji su doživjeli veliku patnju, veliku bol ili zahvaljujući medijima se o tome govori, ali je bilo jako malo informacija upravo o tome šta se dešava, zašto to traje godinama i zašto nemamo efikasnije pravosuđe, jer efikasnije pravosuđe ustvari zavisi od vas, mislim pravosuđa samog.

DRAGOMIR VUKOJE

Zahvaljujem na ovim pitanjima koja ste otvorili i pokrenuli, ovaj, u ovoj diskusiji i mislim da su to ključna pitanja, ja ću se potpuno složiti s Vama. Na tu temu možda ste imali ovdje sagovornika, koliko znam bila je ovdje glavna tužiteljica, je li tako, Bosne i Hercegovine, nisam baš pratio previše, ali u svakom slučaju ona je najodgovornija, bar kada je riječ o pitanju procesuiranja, odnosno podizanja optužnice tih raznih nivoa korupcije, ovaj, koji su takođe došli od strane tih međunarodnih eksperata, visoke, srednje i niske. Naravno, ja mislim da je jedno od rješenja u tom nekom prekompoziciji VSTS-a da se, što su na kraju i preporuke bile, ovaj, da se odvoji jasno tužilački od ovoga sudijskoga dijela, ovaj, te, toga tijela. Upravo je to mislim na liniji jednog operativnijega rada sa jedne strane, ali u smislu jasne i postavljene odgovornosti, ovaj, vezano za ova pitanja, evo koja ste pokrenuli na današnjem sastanku. Staro je pravilo nema suda bez tužioca, bez optužbe, je li, bez optužnice, prema tome ako nema optužnice onda ni sudovi nemaju šta da rade, mislim da ste vi to apostrofirali.

E sada što se tiče odgovornosti Vijeća, članova Vijeća na tom planu, pa dobro i ja sam evo kao i vi što ste slušali te izjave, da su svak u svom radu nosioci pravosudnih funkcija su nezavisni, kao što i jesu, po zakonu je to tako postavljeno, ne možemo direktno Vijeću da se miješa ni u konkretnog predmeta, niti to smijemo, je li, ovaj, bilo ko. Međutim, slažem se da bi tome trebalo zaista ozbiljnije prići. U redu istraživačko novinarstvo, ono ima svoje mjesto u demokratskom društvu, ono je ona inicijalna igla, ne znam ni ja kako bi to rekao, koji malo potiče da društvo ide naprijed brže u svom razvoju kako treba. Međutim, ja sam čuo nedavno isto tako izlaganje jednog iz medija, on je rekao da trebaju, koliko se sjećam, da novinari da aktivno da učestvuju, odnosno da se uključe u fazu istrage itd. E to ne može po zakonu, dakle jedino je ovlašten tužilac da vodi istragu, to je tajnost istrage, dakle on će kompromitovati svoj posao ako to ... ako se to obznani, to ne može. Ali u smislu nekakvih izvještaja da se traže, da

se zahtjevaju izvještaji, to svakako može, ovaj, dokle se došlo itd. a dobro bi bilo da se ne daju tu stereotipni odgovori, evo istraga je u toku pa ... to nije sigurno odgovor, niti je to taj kvalitet koji je potreban i u tom smislu onaj ja sam potpuno saglasan s vama zaista onaj. Da vam kažem nešto, e sada to je pitanje i malo i, ja neću reći hrabrosti nekako mi to ne ide uz nosioce pravosudnih funkcija, ovaj, ja bi prije rekao pitanje integriteta i onoga moralnog integriteta. Jer ako su se ljudi prihvatili da nose tu funkciju i ako su plaćeni za tu funkciju, a narod kaže dobro plaćeni, sad to je uvijek stvar ocjene, ovaj, nekome je uvijek malo, nekome je previše, ovaj, a skromnost više nije vrlina, nažalost. Ovaj, da vam kažem nešto, e onda Boga mi poljubi ili ostavi, nema druge, ovako da govorim na, jednim, jednim običnim jzikom, ovaj, narodski razumljivim, prihvatljivim. Mislim da, to je opet nekakva moja impresija, meni je teško govoriti o impresijama, tako razgovarati, ali nažalost da ima i tih nosioca pravosudnih funkcija koji su se onako malo uspavali. Vi znate za ovu tužiteljicu iz Rumunije, ovaj, da li je ona sad u Evropskom parlamentu itd. koja je zaista napravila jedan, koliko sam ja to pratio, jedan revolucionarni skok tamo, ovaj, ako je riječ o obračunu sa nosiocima tih koruptivnih radnji itd. Nažalost, takvih profila mi u BiH nemamo i to je ono što je loše. Tako da iskreno rečeno volio bi da sam veći optimista, ovaj, ali bojim se da ću vam tu uskratiti nekakav odgovor, a naravno da je to frustrirajuće, mislim i za moje kolege i ovaj, kada razgovaramo, naravno, o svim problemima i društvenim, a posebno iz oblasti pravosuđa, ta činjenica da nema ama baš nijedne optužnice za djela visoke korupcije, nema ni za djela srednje korupcije, to ostaje uglavnom za nisku korupciju. Dakle, ja kao sudija, sudija državnoga suda, ovaj, ja se ne sjećam u skorije vrijeme ili možda i neko duže vrijeme da sam primio takav predmet, uglavnom radim na predmetima ratnih zločina, ali radim i na ovim predmetima kao član Apelacionoga vijeća. I mislim ako je riječ o odgovornosti i upošte ovim nekakvim institucionalnim, strukturalnim promjenama da to na kraju i preporuka je, kao što znate i Venecijanske komisije, mislim da sam i uključen u jednu radnu grupu ovdje pri Ministarstvu pravde, mislim da je neophodno iznijeti taj zadatak da se formira apelacioni sud BiH, jednostavno to je jako važno.

DAMIR ARNAUT

Hvala Vam.

Ima li

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGOMIR VUKOJE

Oprostite.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGOMIR VUKOJE

A, da, da, ovaj, nažalost nema, ima mnogo žena ako je riječ o rodnoj zastupljenosti u pravosuđu, uglavnom prevalencija na damama, ali ... naravno ne očekujem one da se pojave, trebaju tu i miški da povuku taj posao, ovaj, naravno.

DAMIR ARNAUT

Jel' mislite da nema ili mislite da ne mogu doći do izražaja? U Izvještaju OSCE-a ima jedna indikativna rečenica, da one sudije i tužioci, nosioci pravosudnih funkcija, to je njihov nalaz, dakle, nalaz OSCE-a, koji se usude ukazati na greške itd. u sistemu da vrlo često budu izloženi kritikama tih, kako oni nazivaju u izvještaju, klika postojećih. Dakle, jel' se može zaista generalizovati da mi u BiH smo toliko deficitarni sa kadrovima da nemamo tako nekoga ili jednostavno uzimajući u obzir sistem takav kakav jeste i evo opet pozivam se na ovaj izvještaj, da taj sistem ne dozvoljava im da izađu na površinu i djeluju kao što je to slučaj koji ste pomenuli u Rumuniji? Jer to su onda, znači ovisno od toga kako detektiramo problem, solucije su potpuno različite, znači, ako nemamo takvih kadrova, u šta ja zaista sumnjam, ovaj, to znači da trebamo strahovito poraditi na njihovom obrazovanju, treniranju itd. znači za nekih 10, 15 godina se možemo nadati da dobijemo nekog poput rumunkse tužiteljice ili je problem da ih imamo, ali ne mogu doći do izražaja, jer evo između ostalog, ako je tačno ovo što u OSCE-ovom izvještaju stoji, a čini mi se da su se oni jako potrudili da obrazlože sve svoje stavove, da ljudi koji malo, je li, podignu glavu bude odsječena, evo da se i ja narodskim izrazom koristim.

DRAGOMIR VUKOJE

Pa dobro, to je ono staro pitanje, ono što bi se rekol, baš to figurativno rečeno, ako podigne glavu sve je to, ma mislim da ima ljudi koji su kritički raspoloženi i koji su slobodni u svojim diskusijama,

DAMIR ARNAUT

Samo ću Vas zamoliti glasnije, izvinjavam se sudija, izvinjavam se, ja sam obavezan po Poslovniku konstatovati da u ovom trenutku nemamo kvoruma, samo ću vas zamoliti.

Možete samo ovaj, jel' se gospodin Borenović vraća? Hajte molim Vas provjerite. Ne možemo, nažalost, po Poslovniku nastaviti sjednicu, ovaj, samo, samo.

Evo dajem pauzu od pet minuta dok uspostavimo ponovo kvorum.

Koristim ovu priliku da pozdravim sudiju Tabakovića, hvala Vam što ste došli i što ste se odazvali na poziv i što ste time iskazali saradnju sa Komisijom.

Evo nastavićemo samo dok ponovo uspostavimo kvorum. Hvala.

/PAUZA/

DRAGOMIR VUKOJE

Dobro, malo je neprijatno kada niko ništa, ovaj, ne govori, ovaj, ali evo da iskoristim ovu jednu pauzu, ovaj, prije svega da se zahvalim predsjedavajućem na jednoj stvari, što je, koliko se sjećam, imao sam jednu podršku, ovaj, i od Vas lično kad sam bio kandidat za Međunarodni i krivični sud, dakle Stalni međunarodni krivični sud ispred BiH. Ta je nominacija prilično ovako jedna velika stvar itd. al' to ne govorim sada zbog sebe, ali naravno nisam zaboravio, ovaj, Vaš doprinos u svemu tome. Nedavno je jedna naša koleginica, odnosno moja koleginica iz moga suda Jasmina Dedović, ona je takođe zvanično kandidat i ušla je u taj najuži krug za izbor za sudiju Stalnog međunarodnog krivičnog suda, to je za BiH velika stvar. Možda

je malo neskromno, ali ja sam nastojao, imajući u vidu svoje iskustvo, kada apsolutno i u nekom drugom krugu, ovaj, sam pokušao, tad je apsolutno izostala tu jedna podrška, a nisam čovjek nešto i vele da angažujem medije, niti mi to treba, ovaj, ali bojim se da je maltene i ona krenula tim sličnim putem, dakle nije tu bilo podrške u početku od Ministarstva spoljnih poslova, vanjskih poslova, uključili su se kasnije, istina. A onda govir, kada govorim o nezrelosti, pa prosto ne mogu da vjerujem, ovaj, tako jedna značajna funkcija i pozicija, da to prođe, čak je tu bilo i nekog, ne znam, i oportunog ponašanja i smetnji itd. šta bi to značilo za afirmaciju države, ovaj, složit ćete se, čiji ugled u međunarodnim odnosima nije nešto posebno respektabilan. Ovaj, dakle, umjesto da se sve institucije angažuju itd. nego eto mislim da će imati ozbiljne šanse, jer po rodnoj zastupljenosti traži se osoba ženskoga pola i iz ovoga dijela Istočne Evrope, gdje politički to pripadamo po tim kriterijima, ona je jedini kandidat i nekakav protivkandidat je da li iz Gruzije ili tamo, a pošto je on bio u sastavu nekih ministarstava itd. to ga prilično eliminiše u startu iz tih pozicija, jer ne smije imati veze sa izvršnom vlašću, odnosno politikom, tako da. E naravno sada kad čovjek uvijek pogleda, rekoste uticaju politike na pravosuđe, da sam ja čovjek van svih tih političkih dodira, kontakata, to je najbolji dokaz što nisam imao apsolutno nikakve podrške od strane tih tijela, gdje su ipak ljudi iz politike, je li. E to je uvijek tako, nekad vam treba to, znate radi profesionalnoga vašega puta, razvoja itd. ... Kandidat za taj sud i bila je ta komisija, ne znam ni ja, za intervju je 17 članova, moram vam reći da je to prilično rigorozno, dakle, al' oni imaju te mehanizme da ipak prođu te procedure gdje se, gdje je naglasak na stručnosti itd. al' u konačnici kao i za ovaj Međunarodni krivični sud to ima negdje 130 članova, država članica osnivača toga suda i onda znate, to je jedan veliki ... tržište, pa ko bude uspješniji itd. Ali ono što naša država treba sa svoje strane i nadležna ministarstva ili ko već, to je da se anagažuje da aktivno lobira, jer to je lobiranje, znate, tu nema priče, ovaj, da se bori za svoga kandidata, ovaj, tako da, nažalost ja sam bio usamljen i to je, pravo da vam kažem, nešto što vrijeđa i neko ljudsko dostojanstvo, znate ovaj, tamo, kad vidite nekakve predstavnike iz Afrike, ne želim poniziti nikoga itd. ali Boga mi iz njih su stali, ovaj, to da ne govorim kako su dolazili sa itd. sa voznim parkom i sve to skupa. Ali to su već međunarodni nivoi, to je dosta ozbiljno, usput ovako, tu sudije ustavnog suda su pitali jednoga iz tako, stranoga sudiju, koji je član ustavnog suda - pa kakav je bio kandidat Vukoje? Kaže – bio je najbolji. Pa onda logično pitanje – pa što ga ne izabrate? Okrenu leđa, ode čovjek itd. e to je sad možda malo politika, ovaj, znate tako da, dakle nije bilo smetnje do mene, ovaj, ni kao ličnosti, ni kao, nego jednostavno druge su sada tu stvari nekada u igri itd. Ali dobro, moj je interes da završim ovu moju profesionalnu karijeru kako valja do kraja ...

DAMIR ARNAUT

Prekidam pauzu, konstatujem da ponovo imamo kvorum, hvala gospodine Borenoviću i gospođu Marinković-Lepić.

Izvolite, sudija Vukoje, Vi ste bili u sredini svog izlaganja kad sam Vas bio obavezan prekinuti po Poslovniku.

Nastavljamo sjednicu.

DRAGOMIR VUKOJE

Zahvljujem.

Dakle, ako je riječ, a evo red je da nešto malo kažem i par nekakvih mojih zapažanja i možda i kritičkoga, ovaj, sagledavanja da to ne bude samo, jer to ne bi želio da se stekne neka ... dojam, nešto ovaj, nego pokušavam da dam jednu prilično objektivisanu sliku, bar kako je ja vidim. Dakle, ima i rada u Vijeću i dosta se radilo, doduše ima i puno statistike, da vam kažem

nešto, to je nekada opterećujuće za članove Vijeća koji nije u punom angažmanu u Vijeću nego ili radi svoj redovan posao, pa itd. iako statistika može dosta i pomoći u sagledavanju uopšte problema gdje su uska grla, naročito po pitanju efikasnosti. Ali stoji to da bi Vijeće trebalo i mislim da to ima i pomaka i sa dolaskom ove nove potpredsjednice, gospođe Sanele Butigan, da se više ide, ono što se nekada govorilo, u bazu, dakle, u ... tamo po sudovima, obilazak sudova, tužilaštava, da se kroz jedan živ razgovor stekne bolji uvid u probleme. Na kraju krajeva, to pomaže i jednom aktivizmu, je li, i samih sudija, tužilaca, odnosno nosioca pravosudnih funkcija i mislim da je ta orijentacija dobra, dakle da to ne bude samo taj rad isključivo u toj instituciji. Ono što je na neki način što vidim kao problem je, bar ovo kako sam vidio do sada u svom radu, je da možda je izostala jedna komunikacija između predsjedništva u Vijeću, naravno na čelu sa predsjednikom i članova Vijeća, da to bude više nekakvih konsultacija. Naravno, ja vidim da su oni najodgovorniji u smislu stvaranje jedne strategije, jedne politike Vijeća kao takvog, je li, opet mi kao kolektivno tijelo zajednički odlučujemo o svemu tome, je li, dakle i pojedinačno svi mi, pa i ja. Ali evo kroz ovaj moj protekli period, obzirom da sam na isteku mandata, možda je tu trebalo više da bude, ovaj, što znači malo i češće i prisutnost i predsjednika Vijeća u radu Vijeća. Mislim da toga nije bilo dovoljno, ovaj, nego se to manje-više odvijalo u nekakvim, ajde, i grupicama, zavisno od angažmana itd. u ovim komisijama itd. pravo da vam kažem ja to ne volim. Znači, uvijek treba koristiti nekakve standardne kanale komunikacije, ovaj, u radu takvog jednog tijela, upravo da bi se nosila potpunija odgovornost. To je ono možda što je djelom, ovaj, što vidim kao eto nešto što Vijeće nije uspješno to iznijelo do kraja, za ovaj period ... sam bio.

Ono kad sam govorio da nije dovoljno samo personalnu kritiku sastava Vijeća, promijenićemo sve i sada će se sve ići to kako volja, ja ne vjerujem u tu priču, niti mislim da je to ozbiljna priča. Naravno, uvijek je neko više, neko manje odgovoran, to je i suština individualne odgovornosti. Vijeće je u zadnje vrijeme, u zadnjih godinu dana, recimo, već trećina članova Vijeća se promijenila jel' tako, ovaj, kritike i dalje ostaju. Prema tome to je nekakav dokaz za koji mjesec će biti, ja vjerujem i sad ovaj s nove godine i proljeća i polovina će biti izmjena članova Vijeća, ovaj, dakle mislim da tu treba i strukturno mijenjati dosta toga u načinu funkcionisanja Vijeća i ovo kako su, kako je i u preporukama rečeno, da se odvoji tužilački dio od ovoga sudijskoga dijela u Vijeću i mislim da nema mjesta tu ni advokatima, takođe u Vijeću, i to je dio preporuka, jednostavno to treba sprovesti kroz ove izmjene Zakona o VSTS-u i s tim sam ja također saglasan, ovaj, evo ne znam šta kolega misli, on vjerovatno ima i sa svoje strane kvalitetnih primjedbi na tome. Dakle, to bi bilo, dakle, trebalo bi vršiti izmjene u strategiji i te nužne organizacijske izmjene i to bi bio nekakav novi momenat u pravcu izgradnje, ovaj, pravosudnoga sistema onako kako bi to trebalo da bude i prije svega u smislu bolje efikasnosti samog sistema. To su nekakvi mehanizmi, doduše Vijeće je dosta bilo angažovano, odnosno članovi Vijeća i na ovim raznim projektima, odnosno koje su opet inicirali i međunarodni donatori, to je takođe imalo značajne doprinose u smislu modernizacije pravosuđa, sistema, od IT sistema, izgradnja zgrada itd. svih tih uslova da, ovaj, da budu odgovarajući ti, ajde tako da kažem, materijalno-tehnički uslovi za efikasniji rad pravosuđa. Nekada je i legislativa kočnica u tome i to bi trebalo takođe, ako je riječ o zakonodavnom planu, da se i sa te strane naprave određena poboljšanja. Dakle, kad sam rekao ne može se sve to fragmentisati, ne može se to sve selektivno gledati nego to treba gledati na nekin način cjelovito, ovaj, da bismo postigli te efekte kako se od nas, građani s pravom očekuju.

Evo što se tiče mog izlaganja, ako ima nekih još pitanja vrlo rado, ovaj, koliko mogu, eto tu da stojim na raspolaganju.

Zahvaljujem.

DAMIR ARNAUT

Hvala Vam, sudija Vukoje.
Gospođo Čolo, izvolite.

ALMA ČOLO
/nije uključen mikrofoni/

DRAGOMIR VUKOJE

Zahvaljujem.

Dakle, što se tiče ovoga tužilačkoga dijela, ne znam koliko je pametno ja o tome da pričam sada, ovaj, niti koliko je korektno gledano profesionalno, svako ima svoju nadležnost itd. Međutim, ono kako zakon kaže i ustroj tužilaštva, kod njih je hijerarhija, kod suda nema hijerarhije, to su bazični principi, bazične stvari, prema tome onaj ko je na vrhu taj je sigurno najodgovorniji za rad kompletne institucije i oni to valjda znaju, svjesni su toga. Prema tome, što se tiče toga odgovore treba tražiti od njih, ovaj, ja sam van toga. Ako dobijem optužnicu moje je da ispitam svaku tačku optuženja, ako nešto nije urađeno kako valja, znate ako nešto nije u toj optužnici, ako stoji, ako nema, danas je ovaj stranački postupak, tako je dizajnirano u biti, pa eto i u krivici, u krivičnom postupku imamo s jedne strane tužilaštva, sa druge strane imamo odbranu, pa bogami ko više uspije. Otprilike, malo banalizujem, ali to je to, jer se utvrđuje procesna istina, a ne materijalna istina, to smo napustili i izbacili u reformi našeg krivičnoga zakonodavstva, je li to bilo pametno to je druga stvar, sud ne utvrđuje po službenoj dužnosti ništa, nego to je na stranama u postupku. Neću reći strankama, stranke su tužilac i optuženi, a branilac nije stranka. Dakle, eto malo taj izraz, ovaj, to je to, znate i sada imamo i taj standard dokazivanja, dokazni standard utvrđivanje, znači, izvan razumne sumnje nekakvih činjenica ili preko razumne sumnje i to je dosta polemično, ali to je sad za nas pravnike više interesantno, da vas s tim ne zamaram, uglavnom ako sud nađe da nije dovoljno dokazano neka tužilačka teza, onda mu jedino to preostaje, dakle, u sumnji uvijek u korist optuženoga i ... obično sudovi posežu za tim, nažalost možda nekada i previše, ali eto za tom formulacijom, ovaj, da optuženog oslobode od optužbe. To je to, ovaj, jer to sudovi, mora opet biti rigorozni, znate, mi imamo i evropsku konvenciju i sve te standarde koji su uspostavljeni. Advokati su, moram vam reć, ovaj, vrlo uspješni, vjerovatno su dobro motivisani, dobro se trude, ovaj, i svaku propust na strani tužilaštva oni to, kako da kažem, na jedan profesionalan način koriste, je li, za svoju stvar, za viđenje svoje stvari, tako da i onda povika, e sudovi oslobađaju kriminalce, ovo, ono. Ne sudovi rade po zakonu i osuđujuća presuda i oslobađajuća je predviđena zakonom, ovaj, da vam kažem nešto i mislim u najvećem broju slučajeva mislim tu da sudije rade profesionalno, ovaj, da vam kažem još.

E sada ovo, ovo drugo, ovaj, oprostite malo ćete me podsjetiti na

ALMA ČOLO
/nije uključen mikrofoni/
Ovo što dugo traju

DRAGOMIR VUKOJE

Da, naravno da sudijama stoje, ovaj, procsni instrumenti iz krivično procesnog prava, prvo ima pretpretresna ta, ovaj, ročište ili statusna konferencija tzv. dakle kada se tužilaštvo kaže koliko mu treba tih sudskih dana, koliko treba ročišta za izvođenje dokaza, prijedloga

dokaza koji oni nude. Sa druge strane i odbrana, odnosno advokati, advokati uvijek to hoće malo duže da traje, naravno zbog tih nagrada, po advokatskoj tarifi itd. ali na sudiji je da to ocjene i da im to ne dozvoli, jer su sudije po zakonu dužne, odnosno predsjednik vijeća, ako se radi funkcionalno o nadležnosti vijeća, da vode postupak efikasan, ekonomičan na taj način, prema tom da otklone sve ono što sprječava efikasno vođenje postupka. To je zakonska obaveza, to predsjednik vijeća mora da radi i koliko ja znam u najvećem broju slučajeva to i rade, barem što se tiče moga suda, koji je opet veliki sud, tako da o tom se vodi računa. Ima i druga procesna sredstva, može ukoliko je više optuženih može doći do razdvajanja postupka, pa onda ako je nedostupan nekakav optuženi, jer optuženi mora biti prisutan po Evropskoj konvenciji zabranjeno je suđenje u odsustvu, ovaj, pa može ili da bude bolestan ili tako dalje, to se dešava. Tako da ja ne znam sada, naravno OSCE je posmatrač svih naših suđenja, on ima i sporazum sa našom državom, dakle on je ovlašten tu da vrši uvid i u spise itd. to ne bi trebalo biti sporno i njegov angažman u svakom slučaju ja to pozdravljam i gledam što se mene lično tiče, ovaj, da je to jedan prihvatljiv način, naravno to ne dira ni na koji način nezavisnost suda.

U predmetima ratnih zločina ima zaista suđenja koja traju duže vremena, po četiri godine ili više, ali to je opet specifično onaj, to je specifična problematika i ona na neki način treba je gledati malo na jedan poseban način u odnosu na ova suđenja vezano za organizovani kriminal, privredni kriminal, korupciju itd. Ovaj, jer u tim predmetima koliko god i to bili složeni predmeti sa neke druge strane u smislu, ne znam, pribavljanja dokaza i sve to, nije to baš jednostavno, u tim predmetima, kažem, i koruptivnim predmetima i sve to skupa, ali ipak nema razloga da ona, da ta suđenja traju duže, izuzev možda oprez u predmetima ovoga privrednoga kriminala, gdje se zaista radi o složenim postupcima. Međutim, tužilaštva sada imaju i ekonomske stručnjake koji su pomagači u tužilaštvu, dakle i oni mislim da imaju alate, ono što se kaže, da mogu odgovoriti tim svojim zadacima.

DAMIR ARNAUT

Hvala sudija Vukoje na ovom iscrpnom svjedočenju i takođe hvala na saradnji sa komisijom i na dolasku danas, ja Vam se zahvaljujem u svoje ime i u ime svih ostalih članova komisije.

Još uvijek smo na prvoj tački dnevnog reda i pozdravljam opet sudiju Tabakovića, hvala što ste se pojavili pred komisijom, što ste

DRAGOMIR VUKOJE

Zahvaljujem, bilo mi je izuzetno prijatno, hvala lijepa.

DAMIR ARNAUT

Hvala i doviđenja.

Hvala sudija Tabakoviću što ste se odazvali na poziv komisije i time pokazali saradnju sa komisijom i evo u skladu sa ustaljenom praksom ove komisije zamoliću Vas da date Vaš uvodni osvrt na stanje u pravosuđu u BiH, sa eventualnim preporukama i onda ćemo otvoriti, je li, raspravu kada će svi članovi komisije imati priliku da Vam eventualno postave pitanja.

Još jednom hvala na dolasku i izvolite.

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Hvala vama.

Pa ovako stanje u pravosuđu je zaista katastrofalno, po mom mišljenju, znači dotakli smo dno da dalje ne možemo, moraćemo napraviti neke korjenite promjene, moramo početi prvo od Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, poznate su te silne afere, što je svakako nedopušteno, da je to u bilo kojoj evropskoj zemlji danas bi cijelo Visoko sudsko i tužilačko vijeće već podnijelo davno neopozivu ostavku, na čelu sa Milanom Tegeltijom. Međutim, nažalost, mi živimo u BiH to je stvar morala da li će oni podnijeti tu ostavku ili ne. Međutim, glavni problem je i u Zakonu o VSTV-u, on treba da pretrpi korjenite izmjene, dakle ne kozmetičke izmjene, pazite, ne kozmetičke izmjene već korjenite izmjene treba da taj zakon ima. Da, on se treba iz temelja da promijeni i ja imam pred sobom zakon, odnosno nacrt koji je predvidilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće i mogu na svom ličnom primjeru kojeg ja imam, je li, to je bila poslije one afere „Potkivanje“ broj jedan to su svi mediji pisali, ne znam koliko ste vi to pratili, bila je nova afera to je izbor Jadranka Grčevića na mjesto predsjednika suda u Osnovnom sudu Brčko distrikta BiH, to je, dakle, bila jedna nova afera koju su svi, svi mediji propratili. Ne znam koliko vam je poznato Jadranko Grčević se nalazi na čelu predsjednika suda punih 20 godina, tako isto i Damjan Kaurinović kao predsjednik Apelacionog suda, tako i Zekerijah Mujkanović kao tužilac, 20 godina, pazite. To nikome ne polazi za rukom, često puta ljudi pričaju, pa to, kaže, ne može ni Tramp, pa to ne može, ne može ni predsjednik Amerike, ni predsjednik Rusije. A zašto može, pazite, zašto može? Jel' imate famozni član koji apsolutno nije u redu, u Zakonu o VSTS-u i koji kaže – predsjednik suda bira se na četiri godine i može bit ponovo imenovan. E gospodin Tegeltija i svi članovi VSTV-a smatraju da je to ponovo, ponovo, ponovo i u nedogled, do penzije, pazite, do penzije. Zar je to dopustivo, tu je trebalo da stoji četiri godine i još četiri godine i gotovo i završava se mandat. E tu je glavni problem, jel' ja sam praktičar, ja želim samo da vam ukazujem na određene članove zakona. I pazite, prilikom izbora, saćete se sjetiti ono što ste i vi maloprije nešto postavljali određeno pitanje vezano za nepotizam i zapošljavanje itd. saću vam ja objasniti kako to je već regulisano. Vi imate Pravilnik o izboru predsjednika suda i sudija, to je na inicijativu Evropske komisije unesen, pazite, saću vam ga decidno citirati, član 49. stav (1) tačka a) a on kaže – da se neće zvat na razgovor ako je u istom sudu zaposlena supruga, vanbračna supruga i zatim da vam dalje sad ne ponavljam, sve koji još dolaze po redu, gdje bi sva familija mogla da dođe tu. Međutim, šta se radi Jadranko Grčević ima zaposlenu suprugu u Osnovnom sudu Brčko distrikta u Zemljišno-knjižnom odjeljenju, znači njegov supruga radi, i po tome ne bi bio, ne bi trebao da se zove na razgovor. Međutim, Tegeltija njega zove na razgovor, iako sam ja konkurisao i konkurisao kolega Muhamed, pazite, nemojte sad da budu neki zli jezici pa kaže ovo Nedeljko Tabaković priča zato što je njemu krivo što nije izabran na mjesto predsjednika suda, evo što nisu birali mog kolegu Muhameda, jako dobar sudija, krivičar, radan, pošten, što njega nisu izabrali ne moraju mene. Nije problem nikakav, neka odma njega biraju, evo ja odma da potpisujem da ne moraju mene izabrati, ali hoću da se poštuje procedura, hoću

/zajednička diskusija/

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Vidite pisanja, sve ja to vama mogu dostaviti

DAMIR ARNAUT

Jeste UDT-u to prijavljivali?

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Saću ja vama reći svima kome sam pisao, sve ću ja vama da kažem kome sam pisao, svim članovima VSTV-a, uključujući i mog kolegu Vukoju, Tegeltiji pisao, pisao OHR-u, pisao Američkoj ambasadi, Engleskoj ambasadi, pisao Evropskoj uniji, imam i pismo od njih. Svim relevantnim faktorima sam ja pisao, nema kome nisam pisao. Gospodinu Mektiću, žao mi je što nije prisutan tu, pa da me, da eto potvrdi da sam i njemu pisao, nema kome nisam pisao. Ja sve to vama mogu dostaviti, sve to ima crno na bijelo. Međutim, to nije urodilo plodom.

DAMIR ARNAUT

Ja bi samo da konstatujem, da ste ponudili da to dostavite i naravno slobodni ste to dostaviti komisiji.

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Molim?

DAMIR ARNAUT

Samo konstatujem da ste ponudili da dostavite taj materijal i potpuno ste slobodni da to Komisiji dostavite, dostavite komisiji.

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Kako da ne, ja vama mogu dostaviti cjelokupan materijal, sve kako ide hronološkim redom. I saću vam, pazite sad, šta se dešava. Tegeltija daje svoje tumačenje toga, iako je to Evropska komisija jasno rekla, znači, ne poziva se na razgovor ako mu je zaposlena supruga. Tegeltija kaže – ona nije nosilac pravosudne funkcije. Međutim, to nigdje ne stoji u Pravilniku, u Pravilniku stoji ako je zaposlena, nema veze na kojoj poziciji. On želi to da izigra i kaže nije nosilac pravosudne funkcije. Ja pišem i žalim se na tu odluku i vidite sad kuriozitet, to su svi mediji objavili, to su svi mediji brujali i objavili to pismo, biranje se vrši 17. i 18.11.2019. godine, a Tegeltija meni odgovara 16. pazite, dva dana ranije, 16.11. šta je već odlučeno na sjednici, vidovita Zorka, Tegeltija. Pazite, pazite šta radi čovjek, on već ranije zna šta će biti na toj sjednici, znači dva dana ranije piše to i meni dostavlja to. Pa ljudi moji, to je ravno, to svugdje da je negdje u evropskoj zemlji taj bi čovjek morao da podnese neopozivu ostavku, kada ga tako na jedan način uhvatite kako on to radi i gdje je on to potpisao, ima pečat, ima potpis, sve ... Dakle, to je nešto nečuveno.

E, šta oni sad žele, Tegeltija i njegovi ostali, kako bi rekao moj kolega Blagojević, trabanti? Šta oni sad žele? Oni sad žele ovdje, znate pošto sam ja praktičar, ja nisam političar i teoretičar, oni sad žele u ovoj izmjeni i dopuni zakona, članu 62. da vam podvale, znači žele da vam podvale to, a kako. Jel' on sad kaže, da bi izigrali taj Pravilnik, on kaže da su, da može konkurisat al da je on, da oni nisu nosioci pravosudne funkcije. Znači, može mu biti supruga zaposlena, al da nije nosilac pravosudne funkcije, znači da nije sudija. A vidite šta se može desiti, samo što mi to ne gledamo, jer ja sam opet praktičar, ja kažem, ja uvijek zakon svaki analiziram svaki član, šta se može desiti. Ja predsjednik suda, moja supruga neće biti sudija, ali je postavljam na mjesto sekretara suda, što da ne, nije nosilac pravosudne funkcije. Svog brata postavljam za šefa pisarnice, svog rođaka postavljam za šefa grunotovnice i ostale još neku rodbinu na određene pozicije i ja sam zaposleo sud. Pazite nešto, ja sam praktičar, ja ne pričam ovo u vjetar, da bi, već vam govorim šta vam oni podvaljuju u toj izmjeni zakona, šta oni žele

da vam podvale u toj izmjeni zakona. To morate čitati između redova, to morate čitati, taj famozni član 62. dakle, to, to morate da vidite.

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

Oni hoće da ozakone tu praksu

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Pa normalno, praksu koju je Tegeltija smislio, razumijete, oni to hoće sad da provuku kroz zakon i da dezavuišu Pravilnik koji je tražila EU, taj član 49. razumijete, oni to žele da urade. Ali, nažalost, mi i dalje imamo, trebalo bi ograničiti strogo, mislim, mandat predsjednika sudova na 4 godine i plus 4 godine i gotovo, razumijete to bi, to bi zaista trebalo ograničiti taj mandat i da to više se stane jednom na put tome. Jel' pazite nešto, evo vam jednostavan primjer, neka mi kaže predsjednik suda koliko je predmeta presudio za 20 godina, pazite 20 godina, to je momak, to je djevojka za udaju, momak za ženidbu, to je dug period, neka mi kaže koji je predmet sudio, sudio, presudio i donio presudu. Nijedan, nažalost nijedan. A znate šta urade, uradi naš stručni saradnik koji radi ostavine, uradi te ostavine, on samo potpiše ta rješenja i piše sebi to u izvještaj da je uradio, što bi rekao naš narod kiti se tuđim perjem. A onda zatim šta se dešava, to sam sve kad pogledate taj brčanski sud to, tu odma vidite te anomalije koje su u pravosuđu, oslikano. Šta se sad dešava. Zapošljava se supruga predsjednika Apelacionog suda, Milijana Kaurinović, kao diplomirani pravnik u Zemljišno-knjižnom uredu, u istoj zgradi suda samo u prizemlju. Predsjednik Apelacionog suda Damjan Kaurinović ocjenjuje predsjednika Osnovnog suda, on daje njegovu ocjenu i normalno da će on, s obzirom da mu je supruga tu zaposlena, on će fino da da jednu finu, lijepu, veliku ocjenu našem predsjedniku suda i ispade on veliki stručnjak, izuzetno obavlja sudijsku funkciju, jel' zašto, pa tu mu je žena zaposlena, to je logično ljudi moji, to je ljudi moji logično, tu ne treba puno pameti da se to sve zaključiti.

Onda zatim šta se još dešava, šta se još dešava. Imate npr. često puta vam, je li tako, kažu CMS bira predmete, je li tako, stalno vam govore kako CMS bira predmete?

_____ (?)
Tako kažu.

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Jeste, CMS bira predmete, nema tu, ništa se tu ne dešava, to je sve pošteno, idu predmeti. Hoćete da vam ja kažem istinu, hoćete da vam kažem istinu, znam da ću poslije ovoga možda ja imat posledice, da će svi mene napasti itd. ali ja ću vam reći istinu. To nije istina da CMS bira predmete - a kako se to radi? Evo, jednostavno, IT tehničari, koji postoje u svakom sudu, isključe sve sudije, uključe sudiju kod kojeg želite da ode predmet, osoba koja unosi predmet treba joj samo minuta da unese tužilac, tuženi, vrsta spora, ode tom sudiji, vrati, ponovo uključki druge sudije i gotovo. Eto vam kako se to radi. Jeste znali da se to tako radi? Ne.

ALMA ČOLO

A ko naredi tom IT tehničaru, predsjednik suda?

NEDELJKO TABAKOVIĆ
Predsjednik suda, ima

ALMA ČOLO

Ja, ne može niko drugi ...

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Pa normalno, pa predsjednik suda ima svoje ljude. Pa Jadranko Grčević je imao svoj snimak kad kaže, kad kaže kada su upravo zbog te afere, kako vi kažete, zbog korupcije, kada su bili, kada se, kad je bio uhapšen Dragan Pajić itd. gradonačelnik Brčko distrikta, a on kaže – ništa se ne sikiraj brate, snimljen razgovor, imam ja mog sudija, moj sudija će to. To je taj moj sudija putem CMS-a, eto kako se to radi. A ovo ako mislite da ovo nije istina, jednostavno možete provjeriti, neka uđe OSA, neka uđe SIPA, neka uđe bilo ko neka uzme te kompjutere, tu sve unutra ima pohranjeno u memoriji, sve će da vidi kad je i šta je to urađeno i za koga. Tako da, tako da ima niz, niz anomalija koje moraju da se riješe.

E sad imate sljedeću anomaliju, opet u Brčkom, vidite sad. Mi biramo predstavnika sudija u VSTS, to nije moje predstavnik. Saćete se vi pitati, pa kako nije moj predstavnik, jeste stoji to na papiru da je to moj predstavnik. Nije, jedino kod nas predstavnika u VSTS, a to je regulisano u Zakonu o VSTV-u, ko bira, bira Pravosudna komisija. Ko je u Pravosudnoj komisiji? Predsjednik Ustavnog suda ili njegov zamjenik, predsjednik Apelacionog suda Damjan Kaurinović koji sjedi 20 godina, predsjednik Osnovnog suda Jadranko Grčević koji sjedi 20 godina, predsjednik, tužilac Zekerijah Mujkanović koji sjedi 20 godina, pravobranilac koji je čak meni stranka, jel' pravobranilac je stranka na sudu, on je moja stranka, i dva građanina koji mogu biti, nikoga ne želim da podcjenim, ponizim, mogu biti mesari, mogu biti, ne moraju biti uopšte pravnici i oni biraju sudijama našeg predstavnika. De vi meni recite, je li to moj predstavnik, biraju ga šefovi sve, šefovi birali svog predstavnika, a kažu da je to, a dočim u Federaciji i RS-u je to jako fino napravljeno da sudije biraju, je li tako, pa što to ne može i u Brčko distriktu, što mora kuriozitet biti u Brčko distriktu. E to treba pod hitno ukinuti, to pod hitno treba ukinuti Pravosudnu komisiju.

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

Ima li igdje ta pravosudna ...

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Recite.

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

Ima li Pravosudna komisija osim kod vas?

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Ne, samo u Brčko distriktu, samo, samo, odgovorno vam tvrdim, samo u Brčko distriktu, nigdje drugo. I to vam je taj naš predstavnik, to vam je taj naš predstavnik sudija.

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

A tužilaca?

NEDELJKO TABAKOVIĆ

I tužilaca, isto mi nemamo nikakvog uticaja na to, svhatite, mi nikakvog uticaja nemamo na to, mi ništa tu ne možemo uraditi. Pa znate li vi da je bila lakrdija oko izbora člana za VSTV u Brčkom, jel' znate? Bilo je to u medijima, sve dok nije

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

Šta je sve bilo u medijima ...

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Ne, ne, ne, ali dobro možda ste čuli, sve dok nije došao visoki predstavnik da interveniše oni nisu htjeli da ... jel' je bilo rečeno da bude Bošnjak i žensko. Oni to nisu htjeli da ispoštuju, nikako, već su stavili Dragana Tomaša koji je rekao da je ostali, pa su zatim našli, ljudi su našli da je Dragan Tomaš

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

Muško, nije, nije promijenio pol

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Je, nije, nije, interesantno je da je muško, jeste, upravo dobro ste primijetili, ne, ne, dobro ste primijetili muško, i tu je prekršeno. I šta se dešava, šta se dešava, on se izjašnjava kao ostali, međutim nalaze mu da se on ranije izjašnjavao kao Srbin, sad je promijenio da bude ostali ne bi li se to kako proguralo i oni njega biraju, dok nisu, dok nije se umješao visoki predstavnik, kad je došao u Brčko pa zaprijetio, e onda su se oni povukli, e onda su oni u zadnjem momentu ubacili mog kolegu Selima Karamehića, ali eto to opet nije žensko, već je muško i prošao je i Selim Karamehić je gore u VSTV-u. Eto, šta vam se dešava u Brčkom, samo da znate, šta se dešava u Brčkom. A, da ne govorim, još ima drugih stvari.

Ili recimo, ako želite kako jednostavno možete u Brčkom da namjestite isto predmet nekome, to se meni dešavalo, to se meni dešavalo. Dobijem slučajno predmet u kojem je upetljan upravo ovaj Dragan Tomaš, desna ruka predsjednika suda, i Jadranko Grčević. Održim pripremno ročište i šta se dešava, nagovori se advokat da podnese izuzeće protiv mene, bez ikakvih nekih razloga. Predsjednik suda riješava, izuzimam se. Predsjednik suda ima pravo da kaže kroz CMS kojem će sudiji i odlazi onome kome treba, upravo tako. Eto šta se dešava, eto šta se dešava u praksi. Ja vama govorim sve ovo iz prakse, nemojte ovo mi smo rješavali, ja sam slušao kolegu Vukoja, mi smo ovo, mi smo ono, mi smo ovako okolo kole, ja vam govorim činjenice, ... govorim činjenice. Ja se ne bavim tim okolo kole, što bi rekao naš narod, kao kiša oko Kragujevca.

E zatim, šta imamo još tu, možda ste primijetili Zakon o VSTV-u kaže – sudije mogu da rade do sedamdesete godine, je li tako. De vi meni sad recite, šta ćemo sa Zakonom o zabrani diskriminacije, šta ćemo s njim, zašto ne mogu ekonomisti, zašto ne mogu ljekari, zašto ne mogu mašinski inženjeri, zašto ne mogu naši radnici u sudu, zašto ne može naš šef pisarnice, zašto je to samo rezervisano za sudije? I zamislite sad sutra, gledajte sad ovo, što niko o tome nije razmišljao, pojavi mi se predmet gdje se čovjek poziva na Zakon o zabrani diskriminacije u BiH koji je krovni zakon, kako da ja sudim kad mi sprovodimo diskriminaciju, kako da ja

sudim, pa taj će čovjek reći pa sudija, pa vi pravite diskriminaciju, jel' vam dozvoljeno da radite do sedamdesete godine. I drugo, jel' se to kosi sa lex specialis zakonima, Zakon o PIO-u RS i Zakon o PIO-u Federacije? Pazite, niko to ne želi da kaže, ja to jedini govorim kao papagaj, al' dobro ja, normalno mene niko neće ni slušati, jel' ja sam, što kažem mali sudija

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Ne, u malom sudu, znate, jel' ja sam ukazivao dosta na te. E šta još imamo tu u zakonu, što nijedna zemlja u Evropi nema samo mi imamo, pa to nema ni Albanija, evo šta mi imamo u BiH, jedini koji mi imamo to je kuriozitet, dodatni sudija, to nigdje ne postoji ili ste sudija ili niste sudija, kakav je to dodatni sudija, gdje to postoji. Pazite, ja sam bio i u Americi, bio i u Švedskoj na sudu, to nigdje nema, ja sam proveo mnogo godina u Švedskoj i mnogo sam stvari naučio i uvijek kažem ostao bi gluv kod ušiju, a slijep kod očiju da nisam tamo bio i vidio neke stvari kako se rade. Međutim, ovakvi ne trebaju, ja znam, ovakvi nisu poželjni kao što sam ja, ja sam se pomirio s tim. Ali da vam kažem nešto, dodatni sudija - zašto? Svake dvije godine mi biramo ponovo sudiju – a od koga on zavisi? On zavisi od predsjednika suda hoće li staviti svoj prijedlog. Al' hajmo sad i ovako, da li možda postoji neki predsjednik suda koji će možda da iskoristi tu situaciju da kaže – de ovaj predmet da se riješi. A taj jadan će morati da ga poslušaj, jel' hoće li mu stviti prijedlog da bude ponovo dodatni sudija. I drugo, recite mi argument, a ja ću iznijeti argumente zašto treba ukinut tog famoznog dodatnog sudiju. Taj famozni dodatni sudija, prvo nekoliko puta mu produžavamo, je li tako, znači uspješno radi, ako mu već nismo produžili nakon dvije godine znači neuspješan je. Drugo, taj dodatni sudija ima sredstva već obezbijedena, platu. Treće, taj dodatni sudija ima kancelariju, opremu gdje to radi i marljivo radi. Pazite, ja jedini ovo iznosim, ja ovo jedini sad iznosim pred vama i ne iznosim ja to zbog sebe, ja imam svoj status riješen i ja ću još malo pa i u penziju, ali žao mi je tih mladih kolega koje znam, koji su bili pripravnici kod mene, koji marljivo rade, rade na krivičnom referatu, rade na parničnom referatu i oni su dodatne sudije – dokad? A to možemo jednostavno riješiti, doduše kolega Nezirović je predlagao, moram biti tu iskren, kolega Nezirović je predlagao, isto jedne prilike, to se slažem, dovoljno je samo jedan član u zakonu staviti da se jednostavno te redovne sudije naimenuju u dodatnog sudiju. Nećete vjerovati da znam kolegicu, ali eto ne želim spominjati ovdje njeno ime i sud gdje je kolegica non-stop bila dodatni sudija i otišla u penziju kao dodatni sudija. Ljudi moji,

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

Mislite dodatni u redovne da se imenuju, samo da ...

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Jeste, jeste, dodatni u redovne, ja izvinjavam se, dodatni u redovne sudije da se imenuju, zašto da ne, zašto da ne. Pa znate šta se dešava i to znam, ime i prezime bi mogao reći i odakle je došla ta osoba, ali je došla zato što joj je majka tužiteljica, znate. Recimo, pojavljuje se konkurs za redovnog sudiju u jednom sudu, konkurišu moje kolege mlade koji su dodatne sudije već više godina, bira se kolegica iz privrede, iz jedne firme, bira se na mjesto redovnog sudije, a ove dodatne sudije se ne biraju. Vidite kurioziteta, pa zar nije trebalo da ovaj dodatni sudija ima prapnost, pa da se ovaj, pa da se ona izabere za dodatnog sudiju, nek se pokaže, a ovaj koji se već dokazao dodatni sudija da ga biramo za stalnog sudiju. Zar to ne bi bilo pošteno i logično.

Pa dokle da trpimo takav sistem. Opet kažem, ne govorim to zbog sebe, to govorim zbog mladih kolega jel' ja ću u penziju, nije problem za mene, ja sam svoj status riješio, za mene nije problem, ali želim zaista zbog tih vrijednih, mladih kolega koji to rade da se to pod hitno, pod hitno reguliše, ukine.

Onda još šta želim da kažem, na sve ove odluke VSTV-a treba obezbijediti sudsku zaštitu, jel' zaista je nevjerovatno, ja recimo, ja i moj kolega Muhamed nismo imali kome da se žalimo što je Jadranko Grčević izabran za predsjednika suda. Kome ćemo se žaliti? Nemamo kome, nemamo kome da se žalimo, čak nismo, vjerujte, nismo dobili ni odluku, što je opet kuriozitet, da je Jadranko Grčević izabran za predsjednika suda, pa valjda smo trebali dobiti odluku mi koji smo konkurisali, to je logično i da bude neko obrazloženje te odluke, a ne ... znate ona fraza, dvije, tri rečenice, dajte nam temeljito obrazloženje te odluke, dajte nam da možemo da se žalimo, dajte da možemo da ostvarimo sudsku zaštitu. A tu sudsku zaštitu možemo vrlo lako ostvariti kroz upravni postupak pred Sudom BiH.

E sad želim još i ovo da vam ukažem, često puta ljudi to ne žele da pričaju. Ocjenjivanje sudija, e tu smo kao u osnovnoj školi, tu smo kao u osnovnoj školi, dobivamo jedinice, dvojke, trojke, četvorke i petice, samo nam još nisu podijelili đlačke knjižice, samo nam još to fali da imamo. E, ocjenjivanje sudija. Sad kaže ovako, uvijek tamo vam provlače, za napredovanje, za predsjednika suda treba ova ocjena, treba ona ocjena, treba ovakva, onakva ocjena itd. Međutim, šta se dešava? Kolega koji radi na krivičnom referatu, kolega koji radi na parničnom referatu, ne možete nikad ostvariti najveću i najbolju i najbolje ocjene – zašto? Jel' vam uvijek kvari kvalitet odluka, ne samo kvantitet već kvalitet odluka – zašto? Pa na krivičnom referatu pljušte žalbe, šta ćete vi kad dobijete jelde, dobijete rješenje da idete u pritvor i kaže u redu ... sudija divan, ma ja idem bez problema u pritvor, ja se neću žaliti ili ga osudite na kaznu zatvora, ma ne, ma divno sudija, krasno, ja se uopšte neću žaliti, ma ja idem u zatvor tako dobrovoljno, vjerutje, s pjesmom. Pa tu pljušte žalbe i normalno da tu dolazi do ukinutih, preinačenih i potvrđenih odluka i ne možete ostvariti maksimalnu ocjenu. Tako vam je isto na parnici, onaj ko je izgubio njemu je uvijek kriv sudija, kriv mu sud, svi mu krivi izgubio. On će normalno da se žali na bilo koju odluku. E, a sad dolazimo na privredni referat. Sudija registruje preduzeće, hoćete se vi žaliti što vam je registrovano preduzeće, pa nećete, što ćete se vi žaliti kad vam je registrovano preduzeće, pa zar nije tako. I šta vi imate, imate najbolju ocjenu, jeste imate onu peticu, vi ste ispred ovih drugih sudija, eto kakvo vam je ocjenjivanje. A tako vam isto dođe i na izvršnom referatu, tako vam isto dođe i na ostavniskom referatu, gdje jako malo imate tih žalbi. Ili šta se dešava, da bi kod nas Jadranko Grčević predsjednike suda, da bi on sad nekome ko ne može da ostvari normu, mi koji ostvarujemo normu nije problem, da bi neko ko ne može da ostvari normu, e sad mu ja kao predsjednik suda dopunim normu – kako? Evo ovako, jednostavno, na primjeru Osnovnog suda Brčko distrikta, imate Zemljišno-knjižni ured, imate pravnike, imate ljude sa srednjom stručnom spremom i imate šefa Zemljišno-knjižnog ureda, imenovaću ga, neću da krijem, Dragan Tomaš kojeg bi sad želio Jadranko da njega naslijedi kao predsjednik suda, upamtite to dobro ime, to će tako možda i biti ako ostane ovako sve kako jest. Potpisuje rješenja Zemljišno-knjižnog ureda, napišu ovi pravnici, sve napišu i tu nema žalbe, znate, jel' ako ste vi napravili ugovor kod notara da je to vaša nekretnina, ja uknjižio što biste se vi žalili, imate presudu suda da je to vaša nekretnina, što biste se vi žalili, ja samo prepisem kako jeste, to je stereotipno rješenje, on potpiše, iskaže uz svoju normu i znate koliko ima normu, 500%. Pa je li se iko pita kako je taj čovjek ostvario 500% normu, ovi drugi ne mogu ili jedva ostvarili 100%.

DAMIR ARNAUT

Sudija, hvala.

Ovo sve što govorite, mislim ukazuje da se definitivno treba puno više uključiti praktični dio pravosudne zajednice u pisanje zakonodavnih rješenja, Nacrt zakona o VSTV-u koji ste spomenuli jeste, mi smo upoznati tu kao članovi Komisije, da je to jedan prelazni nacrt koji adresira samo određeni dio, ali i zadnji član tog prijedloga zakona drži da se ima usvojiti novi u roku od godinu dana i to je nešto o čemu će se, ja se nadam zaista, ovaj, Vijeće ministara i VSTV posvetiti, a ja nemam sumnje da će ova Komisija, između ostalog, konstatovati da je nepohodno veće uključivanje praktičara u pisanje tog zakona. Među, ... od svega što ste rekli, ovaj, zahvaljujem se još jednom na Vašem iscrpnom svjedočenju i na ovim primjerima koje ste nam naveli, a međutim zaista ono što najviše zabrinjava je ovo što ste rekli oko CMS sistema. Mi smo kao Komisija manje-više pitali sve relevantne sagovornike koji su se pojavili pred ovom Komisijom, dakle koji imaju nekog iskustva ili veze sa funkcionisanjem ili primjenom CMS sistema o tome, a ovo je prvi put da smo čuli, dakle, ovakvu jednu konstataciju. Znači, da se ciljano zaustavlja rad CMS sistema, odnosno manipuliše radom CMS sistema.

Ja ću stoga, s obzirom da je jako bitno pitanje, ovaj, mi kao Komisija ne možemo ignorisati, mislim, izrečena je konstatacija, ovaj, ja ću predložiti evo sada odmah u toku rasprave prijedlog zaključka – Da se dostavlja tonski zapis svjedočenja sudije Nedeljka Tabakovića Uredu disciplinskog tužioca, na dalje postupanje, uzimajući u obzir dio tog svjedočenja koji se odnosi na upotrebu CMS sistema.

Evo otvorio sam sada raspravu, ovaj, ima li nekih primjedbi oko ovog Prijedloga zaključka ili da ga odmah stavim na glasanje, mislim da ga možemo staviti odmah na glasanje. Ko je za?

Evo sekretar će to pribilježiti, imate i tonski zapis, onaj, a zamoliću vas onda, znači, da sekretaru uz ovaj Zaključak koji smo upravo usvojili da se i CD dostavi, tako je, UDT-u da se dostavi.

Evo otvorio sam raspravu, ima li prijavljenih za raspravu?
Gospodin Borenović, pa gospođa Marinković-Lepić, izvolite.
Gospođa Marinković-Lepić, izvolite.

MIRJANA MARINKOVIĆ-LEPIĆ

Ja Vam se zaista zahvaljujem na ovako iskrenom i konkretnom, znači, svjedočenju, obzirom da smo zaista imali priliku da vidimo kako određene stvari praktično izgledaju, jer Vi ste i u nekoliko navrata potvrdili jel' da ste praktičar i da, mislim i ja sam pravnik, nisam pripadnik pravosudne zajednice, ali to je meni bilo nekakvo načelo da jel' kad zakon novi izađe ili izmjene da ja to praktično postavim kako će to izgledati. Dakle, ovo su zaista stvari koje, bar mene su još više šokirale, mislila sam da smo većinu nekih stvari čuli, ali evo ponovo, dakle, vidimo da ima mogućnosti da se i te kako manipuliše. Ja naprosto nisam postavljala pitanja prethodnom sagovorniku zbog činjenice da je on na neki način nastojao da relativizira, ajmo uslovno reći, krivicu ovaj VSTV-a za ovakvo stanje u pravosuđu, ali mislim da će nam zaista ove Vaše konstatacije pomoći jako puno kod pisanja našeg izvještaja, jer pitala bih Vas, dakle sve ovo što ste naveli, ja se u potpunosti slažem, počevši od ograničenja na dva mandata, ja bi predsjedniku mjesne zajednice ograničila mandat na samo dva mandata, a kamo li nekim nosiocima pravosudnih, pa i evo zakonodavnih i izvršnih i drugih funkcija. Dakle, sa svime

ovim što ste naveli, ovaj, ja se u potpunosti slažem, ali bih Vas pitala, da li se Vi slažete sa činjenicom da jedna od prvih stvari, a kada govorimo o sastavu VSTV-a jeste upravo izmjena kod njihovog izbora, jer evo ja sam i danas imala pitanje medija jel' šta mi očekujemo i da li očekujemo da će se nešto promijeniti ako gospodin Tegeltija, ustvari ja ga ne bih nazvala gospodinom, ako predsjednik VSTV-a, dakle, da ostavku. Ja sam rekla da očekujem da bih i da očekujem da će se nešto promijeniti zbog, naprosto zbog činjenice da su se neke promjene unutar VSTV-a desile u smislu da on polako gubi jedan krug ljudi koji je očigledno postupao po njegovim instrukcijama. Dakle, da li Vi mislite, jer to jeste moje, moje lično mišljenje, ja sam ga danas isto iznijela, da je zaista problematiziranje načina izbora članova VSTV-a jedno od jako važnih pitanja i pitanje regulisanja njihovog integriteta, dakle, u smislu šta doista član VSTV-a može, šta ne može, način na koji se provjerava, dakle, neki, provjerava, provjeravaju elementi njegovog integriteta, jer meni je zaista apsolutno ne mogu da pojmim da evo recimo pored ovog što mi vidimo i slušamo, jel' što smo svjedoci afere koje su snimljene itd. mislim VSTV i Tegeltija se ponašaju po sistemu jel' vjerujete meni ili svojim očima. Tako da, dakle, to relativiziranje nečega, ovaj, uticaja i značaja VSTV-a u kompletnoj reformi pravosuđa, mislim ja smatram da to ne stoji, jer činjenica je da se možda nešto radilo, ali to očigledno nije donijelo nikakve efekte, jer evo čujemo, znači danas smo čuli i da VSTV je bio protiv našeg rada, protiv toga da se uopšte stavi pod nadzor komisije

DAMIR ARNAUT

Samo pitanje, molim Vas, ...

MIRJANA MARINKOVIĆ-LEPIĆ

Postavila sam ja pitanje, ali evo samo još da dopunim. A, ovaj, takođe i da je bila jednoglasna podrška, recimo, Tegeltiji nakon afere „Potkivanje“ mislim dovoljno govori.

Dakle, evo da li je, da li ustvari kada je u pitanju izmjena Zakona o VSTV-u trebamo krenuti upravo od ovih odredaba vezanih za način imenovanja i utvrđivanje, dakle, određenih kriterija po kojima se članovi VSTV-a biraju, kako bi obezbijedili integritet?

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Dobro, hvala Vam.

Ovako, prije svega ja sam mišljenja da bi trebalo za članove VSTV-a ograničiti mandat na samo četiri godine, ne četiri plus četiri godine, samo četiri godine zaista i da oni poslije toga se vraćaju na svoju, znači, početnu poziciju i da ne mogu konkurisati na druge pozicije dok se ne izmijeni 2/3 VSTV-a. Jel' ipak taj čovjek je sebi napravio neke određene veze i poznanike i prijatelje, bio je s njima četiri godine i normalno da će moći sebi da izdejstvuje neku bolju poziciju.

Drugo, članovi VSTV-a mora se tu jako velika pažnja obratiti, to zaista moraju biti iskusne sudije sa dugogodišnjim iskustvom i radom, koji su zaista širokih i velikih moralnih kvaliteta, prvo to, morate zaista, koji nemaju nikakve mrlje u svojoj, u svom radnom tom vijeku kojeg su proveli. Da nemaju, što bi rekao naš narod, evo da prostim jezikom kažem, da nemaju oraha u džepu, eto ako hoćete onim narodskim jezikom. Dakle, to se mora prvo voditi računa.

Drugo, ne znam kako ćete me shvatiti, al' meni je nelogično da VSTV kaže ovdje mora biti Bošnjak, ovdje mora biti Srbin, ovdje mora biti Hrvat, ovdje mora biti žensko, ovdje mora biti muško. Opet dolazimo u koliziju sa Zakonom o zabrani diskriminacije. Pa šta ako nemamo

Srbina koji je kvalitetan, a imamo Bošnjaka ili Hrvata da ide u VSTV? Ili jednostavno glasamo za tog našeg kolegu kojeg mi znamo da je moralan, kvalitetan, da je dobar, da je radan, da je iskusan. Ne, mi smo ograničeni, mi smo ograničeni jel' uvijek, jel' se još uvijek dijelimo na Bošnjak, Hrvat, Srbin i čak se dijelimo i po polnoj strukturi, da li je to žensko, da li je muško. Mi moramo birati ljudi kvalitetne ljude, nema veze ko je to, pa biće tu ljudi raznih nacionalnosti, pa onda uklapajte, uklapajte poslije. To uklapajte da zadovoljite da budu zastupljeni svi, tu uklapajte poslije. A ne oni odma idu s tim, tačno se zna ko mora bit, pa imate li, nemate vi kvalitetnog kadra, ma taj mora i gotovo. A možda nemamo tog kvalitetnog kadra tako, možda ima nekog kolegu koji je Hrvat i koji je daleko ima veće iskustvo, moralan, kvalitetan, dobar, iskusan sudija, ne vi ne možete jel' mora biti Srbin ili mora biti Bošnjak. Vidite vi šta se radi, kako ćemo to zaobići, evo to imate i u zakonu, to stavljaju na prvo mjesto, na prvo mjesto to stoji u zakonu, ne stoji vam u zakonu rad, trud i ostalo, marljivost, sposobnost, to vam ne stoji, to vam stoji na prvom mjestu, evo pokazaću vam.

DAMIR ARNAUT

Znamo, znamo, hvala.
Kolega Borenović, izvolite.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Pa evo ja prvi put nemam konkretno pitanje samo dvije rečenice. Vi ste toliko precizno, toliko argumentovano, sa konkretnim primjerima naveli, konkretnim primjerima naveli šta se dešava u pravosuđu i dovoljno je pročitati vaš stenogram i mislim da dobijamo mnogo odgovora na situaciju koju imamo, predsjednike sudova po 20 godina, naveli ste egzaktne primjere, prevare kod CMS-a, činjenicu da u sudovima ljudi rade do sedamdesete godine, u drugim institucijama to ne mogu, problem dodatnih sudija, problem što nemate pravo žalbe na odluke VSTV-a, nemate sudsku zaštitu, situacija kod ocjenjivanja sudija, sedam vrlo preciznih i konkretnih stvari koje ste Vi rekli, žao mi je što i mislim da bi to bilo najbolje da ponovite pred medijima i da niko od nas više ne treba ništa komentarisati sve imamo iz ovoga što ste Vi rekli, eto.

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Meni je, kažem vam, meni je žao kolega Damjan Kaurinović je izabran, eto, ja nemam ništa protiv, izabran je. Vezano za ove izmjene i dopune zakona i poslao mi jedan mejl kako je on izabran, da mu dam neke svoje sugestije, izabran je u Ministarstvo pravde. Ja kažem, pa evo ja se dobrovoljno nudim, ne tražim nikakvu naknadu, svoj ću put sam finansirati do Sarajeva u Ministarstvo pravde, ne tražim ni koliko je pet onih feninga da mi se isplati, ali želim, želio bi da učestvujem da poboljšam taj zakon. Nikakva naknada i ne treba niko da me pohvali, niti da kaže evo ovo je ...

DAMIR ARNAUT

Ja se potpuno slažem sa kolegom Borenoviće i evo već sam naglasio, da podcrtam još jednom, Vaše svjedočenje je zaista možda najbolji dokaz do sada koliko je neophodno uključiti praktičare u sve iduće izmjene i dopune Zakona o VSTV-u i sve inače ukoliko bude izmjena ZKP-a itd. vrlo precizno identifikovano u vrlo kratkom vremenu i zahvaljujem se na tome.

Gospođo Čolo, izvolite. Znam da kolega Brane treba na gostovanje na BHT-u, važi.

ALMA ČOLO

/nije uključen mikrofon/

Pa ovo je meni najkorisnije svjedočenje dosad, vjerujte, jer ste rekli nekoliko konkretnih stvari da bismo sad odma mogli napisati zakon o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u, da riješimo ove neke stvari. Pošto što govorite konkretno, ja Vas sad pitam konkretno – Po Zakonu o VSTV-u za predsjednika suda se može izabrati sudija tog suda, je li to tačno?

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Jeste.

ALMA ČOLO

/nije uključen mikrofon/

Imate li informaciju da Milan Tegeltija nikad nije bio sudija suda na kojem je izabran za predsjednika suda, nego da je na to mjesto došao sa mjesta tužioca?

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Jeste.

ALMA ČOLO

Je li to tačno?

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Jeste.

ALMA ČOLO

Hvala.

NEDELJKO TABAKOVIĆ

Jeste i tačno je ono što mu je, čuli ste svi u toj emisiji, kada mu je Branko Perić rekao, da nije radio konkretno na predmetima, da nije donisio presude. Meni da je to rekao Branko Perić, ja bi mu donio kamion presuda i predmeta.

DAMIR ARNAUT

Hvala Vam još jednom, sudija.

BRANISLAV BORENOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

DAMIR ARNAUT

Stenogram, odnosno tonski zapis, ne, ne, tonski zapis i zamoliću ja onda Sekretarijat da se uradi zapisnik, odnosno stenogram ovog svjedočenja, evo ovaj da se dostavi samo stenogram svjedočenja sudije svim članovima komisije, službe to rade na kucanju tog stenograma.

Hvala puno, još jednom se zahvaljujem sudiji na ovakvom iscrpnom svjedočenju, zaista govorim u ime svih članova komisije kada ponovim ovo što je gospođa Čolo rekla, da se zaista

radi o izuzetno, izuzetno korisnom svjedočenju i hvala Vam još jednom i na dolasku i na ovakvom svjedočenju, vrlo konkretnom i direktnom i korisnom.

Zaključujem ovu prvu tačku dnevnog reda.

Prelazim na drugu tačku dnevnog reda,

Ad. 2. Tekuća pitanja

DAMIR ARNAUT

Otvaram raspravu.

Nema ništa.

Samo da podsjetim članove komisije zaprimljen je na komisiju akt OSA-e nosi oznaku, dobili ste obavijest mejlom, možete tome pristupiti u prostoriji, je li, za te namjene i molim vas da ne diskutujemo, znači, sadržaj tog akta osim ukoliko odlučimo da to uradim, da to onda zatvorimo sjednicu, znači nosi akt oznaku, eto.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DAMIR ARNAUT

Ne znam znaju sekretari.

Hvala vam, zaključujem sjednicu.